ŚLĄSKIE CENTRUM KARIERY MIGRANTÓW
Kurs języka polskiego

Polski w pigułce *A2*

Podręcznik i ćwiczenia przygotowane specjalnie dla kursu języka polskiego ŚCKM

PL · UA Wydanie polsko-ukraińskie Польсько-українське видання

Gramatyka w pigułce, słowa z tłumaczeniem na ukraiński, teksty z życia na Śląsku i ćwiczenia: praca, urząd, lekarz, mieszkanie, zakupy i transport. 14 rozdziałów, 3 powtórki, klucz odpowiedzi i słowniczek polsko-ukraiński na końcu.

Граматика в пігулці, слова з перекладом, тексти з життя в Сілезії та вправи. Ключ відповідей і словничок у кінці.

FINANSUJE

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

REALIZUJĄ

KLASTER INNOWACJI SPOŁECZNYCH

NEW EUROPE FOUNDATION

Społeczna Grupa Medialna

Sfinansowano ze środków Funduszu Pracy w ramach Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na rok 2026.

Spis treści *зміст*

Każdy rozdział zaczyna się od gramatyki w pigułce, słów i krótkiego tekstu z życia na Śląsku. Potem są ćwiczenia. Dopisek „Online” wskazuje jednostkę e-learningu ŚCKM na ten sam temat. Odpowiedzi są w kluczu na końcu, a wszystkie słowa w słowniczku.

Кожен розділ починається з граматики в пігулці, слів і короткого тексту з життя в Сілезії. Далі йдуть вправи. Позначка «Online» вказує модуль e-learningu ŚCKM на ту саму тему. Відповіді є в ключі в кінці, а всі слова у словничку.

1 **Pierwszy tydzień w pracy** 3
Ludzie w liczbie mnogiej: mili, spokojni. Zaimek który · Kto jest na mojej zmianie?

2 **Mój życiorys** 6
Daty i czas przeszły: szukałam czy znalazłam? · Daty i ważne wydarzenia

3 **Umowa, zmiany i wypłata** 9
Pracownicy, kierowcy, wszyscy. Spójniki i, a, ale, ani · Jak wygląda moja praca

4 **Kursy i plany zawodowe** 13
Czas przyszły: zapiszę się czy będę się uczyć? Jeśli, jeżeli · Czego chcę się nauczyć

5 **Szukam mieszkania** 16
Tańszy, najtańszy. W urzędzie, na przystankach · Gliwice, Zabrze czy Bytom?

P1 **Powtórka 1** *повторення* 19
Rozdziały 1-5

6 **Awaria w mieszkaniu** 21
Pranie, gotowanie. Tu się płaci, trzeba, można · Pralka, lodówka, administrator

7 **Zakupy i niedzielny obiad** 24
Ile? Dwa jajka, pięć jajek · Targ, sklep, przepis

8 **Rodzina i sąsiedzi** 27
Że czy żeby. Gdybym miał czas, pomógłbym sąsiadom · Kto komu pomaga

9 **U lekarza i w aptece** 30
Weź, nie bierz. Mnie, mi, go, mu · Co mi dolega?

10 **Telefon w serwisie** 33
Naprawiony, wysłany. Telefon został naprawiony · Naprawa i odbiór

P2 **Powtórka 2** *повторення* 36
Rozdziały 6-10

11 **Sprawy przez internet** 38
Po co? Żeby... Jaki? Który... · Urząd, bank, paczka

12 **Weekend na Śląsku** 41
Szybciej, najszybciej. Przed dworcem, obok kopalni · Jak dojechać i gdzie to jest

13 **Grudzień w pracy i w domu** 44
Kiedy? Zanim? Gdzie? Zdania złożone · Grafik, życzenia, dni wolne

14 **Po pracy** 47
Dlaczego? Bo... Powiedział, że... · Kino, rozmowy, kto co powiedział

P3 **Powtórka 3** *повторення* 50
Rozdziały 11-14

K **Klucz odpowiedzi** *ключ відповідей* 52

S **Słowniczek polsko-ukraiński** *польсько-український словничок* 54

ROZDZIAŁ 1 · РОЗДІЛ 1

1 Pierwszy tydzień w pracy

Kto jest na mojej zmianie?

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Ludzie w liczbie mnogiej: mili, spokojni. Zaimek który

Gdy mówimy o mężczyznach albo o grupie, w której jest choć jeden mężczyzna, przymiotnik ma formę męskoosobową: **mili koledzy**, **spokojni sąsiedzi**. O kobietach i rzeczach mówimy inaczej: **miłe koleżanki**, **nowe maszyny**.

*Коли говоримо про чоловіків або про групу, де є хоча б один чоловік, прикметник має чоловічо-особову форму: **mili koledzy**, **spokojni sąsiedzi**. Про жінок і речі говоримо інакше: **miłe koleżanki**, **nowe maszyny**.*

Porównujemy dwie osoby: **Tomek jest tak samo pracowity jak Andrij.**

*Порівнюємо двох людей: **Tomek jest tak samo pracowity jak Andrij.***

Zaimek **który, która, które** łączy dwa zdania: **To kolega, który pracuje w nocy.** W liczbie mnogiej: **koledzy, którzy…**, **koleżanki, które…**

*Займенник **który, która, które** з'єднує два речення: **To kolega, który pracuje w nocy.** У множині: **koledzy, którzy…**, **koleżanki, które…***

zmiana	on	oni
-ty → -ci	pracowity	pracowici
-dy → -dzi	młody	młodzi
-ły → -li	miły	mili
-ry → -rzy	dobry	dobrzy
-ki → -cy	wysoki	wysocy
-ny, -my → -ni, -mi	spokojny, uprzejmy	spokojni, uprzejmi

Uwaga Grupa mieszana (Kasia i Andrij) też ma formę męskoosobową: Kasia i Andrij są pracowici.

Słowa СЛОВА

pracowity	працьовитий	**uczynny**	готовий допомогти
punktualny	пунктуальний	**sumienny**	сумлінний
uprzejmy	ввічливий	**odpowiedzialny**	відповідальний
spokojny	спокійний	**zdolny**	здібний
nerwowy	нервовий	**kolega z pracy**	колега з роботи
leniwy	лінивий	**kierownik zmiany**	керівник зміни
wesoły	веселий	**charakter**	характер
poważny	серйозний	**brygadzista / brygadzistka**	бригадир / бригадирка
cierpliwy	терплячий	**zmiana nocna**	нічна зміна
otwarty	відкритий	**mieć dobry humor**	бути в гарному настрої
nieśmiały	сором'язливий	**dogadywać się / dogadać się z kimś**	знаходити / знайти спільну мову з кимось
rozmowny	балакучий	**polegać na kimś**	покладатися на когось
sympatyczny	симпатичний		

Tekst ЧИТАЄМО

Pierwszy dzień w magazynie w Gliwicach

OLENA Dzień dobry, panie Marku. Kto pracuje na mojej zmianie?

PAN MAREK Dzień dobry. Na tej zmianie są Tomek, Andrij i Kasia. To bardzo mili ludzie.

OLENA A jaki jest Tomek?

PAN MAREK Tomek jest rozmowny i wesoły. Andrij jest tak samo pracowity jak Tomek, ale mówi mniej.

OLENA A Kasia?

PAN MAREK Kasia to osoba, która zawsze pomaga nowym pracownikom. Jest cierpliwa i spokojna.

OLENA To dobrze. Ja czasem jestem nerwowa, kiedy czegoś nie rozumiem.

PAN MAREK Nie ma problemu. Nasi brygadziści są cierpliwi. Proszę pytać o wszystko.

OLENA Czy wszyscy są punktualni?

PAN MAREK Prawie wszyscy. Zmiana zaczyna się o szóstej, więc proszę być piętnaście minut wcześniej.

OLENA Dobrze. Mam jeszcze jedno pytanie: kto jest kierownikiem drugiej zmiany?

PAN MAREK Pani Ewa. Jest poważna, ale bardzo sympatyczna.

Ćwiczenia ВПРАВИ

1.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай діалог. Правда (P) чи неправда (F)?

1 Tomek jest wesoły i rozmowny. ..... P F

2 Andrij jest mniej pracowity niż Tomek. ..... P F

3 Kasia pomaga nowym pracownikom. ..... P F

4 Olena nigdy nie jest nerwowa. ..... P F

5 Zmiana zaczyna się o szóstej. ..... P F

6 Pani Ewa jest kierowniczką pierwszej zmiany. ..... P F

1.2 **Wpisz formę męskoosobową przymiotnika.**

Впиши чоловічо-особову форму прикметника.

PRZYKŁAD Oni są _____ (dobry). → **dobrzy**

1 Nasi kierowcy są bardzo _____ **(punktualny)**.

2 Nowi koledzy są _____ **(miły)**.

3 Ci panowie są _____ **(wysoki)**.

4 Moi sąsiedzi są _____ **(cichy)**.

5 Ci pracownicy są _____ **(młody)**.

6 Lekarze w przychodni byli _____ **(uprzejmy)**.

1.3 **Wybierz właściwą formę.**

Вибери правильну форму.

1 To są _____ koleżanki. **sympatyczne** **sympatyczni**

2 Andrij i Kasia są _____. **pracowite** **pracowici**

3 Mam kolegę, _____ dobrze gotuje. **który** **która** **które**

4 Mamy maszyny, _____ są całkiem nowe. **który** **które** **którzy**

5 Znam ludzi, _____ pracują w Zabrzu. **które** **którzy** **która**

6 Ola jest tak samo cierpliwa _____ jej mama. **jak** **niż** **że**

1.4 **Połącz zdania słowem który, która, które albo którzy.**

З'єднай речення словом który, która, które або którzy.

PRZYKŁAD Mam koleżankę. Ona mówi po polsku. → **Mam koleżankę, która mówi po polsku.**

1 Znam kierowcę. On jeździ do Bytomia. →

2 To jest sąsiadka. Ona ma psa. →

3 Pracuję z ludźmi. Oni są bardzo mili. →

4 Mamy nowe wózki. One są szybkie. →

5 To jest pan Marek. On jest kierownikiem zmiany. →

1.5 **Napisz 4-5 zdań o dwóch osobach z Twojej pracy albo z kursu. Jacy są? Użyj słów z rozdziału i jednego zdania z który albo która.**

Напиши 4-5 речень про двох людей з твоєї роботи або з курсу. Які вони? Використай слова з розділу й одне речення з który або która.

@ **Online:** Jednostka 1: Przedstawiam się w nowej pracy (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

ROZDZIAŁ 2 · РОЗДІЛ 2

2 Mój życiorys

Daty i ważne wydarzenia

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Daty i czas przeszły: szukałam czy znalazłam?

Datę mówimy liczebnikiem porządkowym w dopełniaczu: **pierwszego marca**, **dwudziestego piątego grudnia**. Rok: **w dwa tysiące dziewiętnastym roku**. Pytamy: **Kiedy? Którego?**

*Дату називаємо порядковим числівником у родовому відмінку: **pierwszego marca**, **dwudziestego piątego grudnia**. Рік: **w dwa tysiące dziewiętnastym roku**. Питаємо: **Kiedy? Którego?***

Czas przeszły **niedokonany** (szukałam, mieszkałem) opisuje proces, tło albo coś, co się powtarzało. Czas przeszły **dokonany** (znalazłam, przyjechałem) mówi o skończonym fakcie i efekcie.

*Минулий час **недоконаного виду** (szukałam, mieszkałem) описує процес, тло або те, що повторювалося. Минулий час **доконаного виду** (znalazłam, przyjechałem) говорить про завершений факт і результат.*

Mieszkałam w Bytomiu dwa lata, potem przeprowadziłam się do Gliwic.

piszemy	mówimy
1 marca	pierwszego marca
3 maja	trzeciego maja
15 sierpnia	piętnastego sierpnia
22 października	dwudziestego drugiego października
w 2019 roku	w dwa tysiące dziewiętnastym roku
w 1992 roku	w tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątym drugim roku

niedokonany (proces)	dokonany (efekt)
szukałam pracy	znalazłam pracę
pisałem CV	napisałem CV
uczyłam się	nauczyłam się
przeprowadzaliśmy się	przeprowadziliśmy się

Uwaga Pełną datę mówimy w dopełniaczu: siódmego czerwca tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego drugiego roku.

Słowa СЛОВА

urodzić się	народитися	**data urodzenia**	дата народження
dzieciństwo	дитинство	**wydarzenie**	подія
szkoła średnia	середня школа	**rocznica**	річниця
skończyć studia	закінчити навчання в університеті	**najpierw**	спочатку
wziąć ślub	одружитися	**potem**	потім
przeprowadzić się / przeprowadzać się	переїхати / переїжджати	**wtedy**	тоді
wyjechać / wyjeżdżać	виїхати / виїжджати	**w końcu**	нарешті
przyjechać / przyjeżdżać	приїхати / приїжджати	**rok temu**	рік тому
znaleźć pracę	знайти роботу	**od tego czasu**	відтоді
szukać pracy	шукати роботу	**dawno**	давно
zacząć / zaczynać	почати / починати	**niedawno**	нещодавно
skończyć / kończyć	закінчити / закінчувати	**na początku**	на початку
życiorys	біографія		

Tekst ЧИТАЄМО

Iryna mówi o sobie

Nazywam się Iryna. Urodziłam się siódmego czerwca tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego drugiego roku. W dzieciństwie mieszkałam w małym mieście z rodzicami i bratem. Po szkole średniej studiowałam ekonomię. Studia skończyłam w dwa tysiące czternastym roku i zaczęłam pracować w banku.

Do Polski przyjechałam trzy lata temu, piętnastego marca. Na początku było trudno. Przez dwa miesiące szukałam pracy, codziennie pisałam maile i dzwoniłam do firm. W końcu znalazłam pracę w magazynie w Zabrzu. Najpierw mieszkałam u koleżanki, potem wynajęłam małe mieszkanie w Gliwicach.

Rok temu zapisałam się na kurs polskiego. Od tego czasu uczę się dwa razy w tygodniu. Niedawno napisałam nowe CV, bo chcę znowu pracować w biurze. Teraz jestem zadowolona, bo dobrze znam miasto i mam tu przyjaciół.

Ćwiczenia ВПРАВИ

2.1 **Przeczytaj tekst. Odpowiedz krótko.**
Прочитай текст. Відповідай коротко.

1 W którym roku urodziła się Iryna?

_____

2 Co studiowała?

_____

3 Jak długo szukała pracy w Polsce?

_____

4 Gdzie znalazła pracę?

_____

5 Gdzie mieszkała najpierw w Polsce?

_____

2.2 **Napisz datę słowami.**
Напиши дату словами.

PRZYKŁAD Spotkanie jest _____ (2.04). → **drugiego kwietnia**

1 Urodziłem się _____ **(5.09)**.

2 Umowa kończy się _____ **(31.12)**.

3 Kurs zaczyna się _____ **(10.01)**.

4 Wizyta u lekarza jest _____ **(3.02)**.

5 Przyjechałam do Polski w _____ roku **(2021)**.

6 Mam urlop od _____ **(20.07)**.

2.3 **Wybierz czasownik niedokonany albo dokonany.**

Вибери дієслово недоконаного або доконаного виду.

1 Wczoraj cały wieczór _____ CV. **pisałam** **napisałam**

2 Po dwóch miesiącach w końcu _____ dobrą pracę.
znajdowałem **znalazłem**

3 Kiedy mieszkałam w Bytomiu, często _____ do parku.
chodziłam **poszłam**

4 Wczoraj _____ formularz i od razu wysłałam wniosek.
wypełniałam **wypełniłam**

5 Przez cały rok _____ się polskiego sam. **uczyłem** **nauczyłem**

6 Dwa lata temu _____ do Gliwic i mieszkamy tu do dziś.
przeprowadzaliśmy się **przeprowadziliśmy się**

2.4 **Połącz czasownik niedokonany z dokonanym.**

З'єднай дієслово недоконаного виду з дієсловом доконаного виду.

1	wysyłać ..... ☐	a	przyjechać
2	pisać ..... ☐	b	wysłać
3	kończyć ..... ☐	c	nauczyć się
4	przyjeżdżać ..... ☐	d	napisać
5	uczyć się ..... ☐	e	skończyć

2.5 **Napisz swój krótki życiorys (5-6 zdań): kiedy i gdzie się urodziłeś / urodziłaś, co robiłeś / robiłaś wcześniej, kiedy przyjechałeś / przyjechałaś na Śląsk. Napisz dwie daty słowami.**

Напиши свою коротку біографію (5-6 речень): коли і де ти народився / народилася, що робив / робила раніше, коли приїхав / приїхала до Сілезії. Напиши дві дати словами.

@ **Online:** Jednostka 1: Przedstawiam się w nowej pracy (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

ROZDZIAŁ 3 · РОЗДІЛ 3

3 Umowa, zmiany i wypłata

Jak wygląda moja praca

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Pracownicy, kierowcy, wszyscy. Spójniki i, a, ale, ani

Rzeczowniki, które nazywają mężczyzn, mają w liczbie mnogiej osobne końcówki: **pracownik → pracownicy**, **kolega → koledzy**. Zaimki: **oni, ci, nasi**. O kobietach i rzeczach: **one, te, nasze**.

*Іменники, які називають чоловіків, мають у множині окремі закінчення: **pracownik → pracownicy**, **kolega → koledzy**. Займенники: **oni, ci, nasi**. Про жінок і речі: **one, te, nasze**.*

Każdy (każda, każde) łączy się z liczbą pojedynczą: **Każdy pracownik ma szafkę. Wszyscy** (mężczyźni, grupa mieszana) i **wszystkie** (kobiety, rzeczy) łączą się z liczbą mnogą.

***Każdy** (każda, każde) вживаємо з однією: **Każdy pracownik ma szafkę. Wszyscy** (чоловіки, змішана група) і **wszystkie** (жінки, речі) вживаємо з множиною.*

Spójniki: **i** dodaje, **a** porównuje, **ale, lecz, jednak** pokazują kontrast, **ani… ani** stoi w przeczeniu: **Nie pracuję ani w sobotę, ani w niedzielę.**

*Сполучники: **i** додає, **a** порівнює, **ale, lecz, jednak** показують протиставлення, **ani… ani** стоїть у запереченні: **Nie pracuję ani w sobotę, ani w niedzielę.***

końcówka	on	oni
-k → -cy	pracownik, elektryk	pracownicy, elektrycy
-ca → -cy	kierowca	kierowcy
-r → -rzy	magazynier, operator	magazynierzy, operatorzy
-rz, -cz → -rze, -cze	kucharz, spawacz	kucharze, spawacze
-ga → -dzy	kolega	koledzy

	mężczyźni, grupa mieszana	kobiety, rzeczy
ten / ta	ci pracownicy	te pracownice
nasz / nasza	nasi kierowcy	nasze maszyny
wszyscy / wszystkie	wszyscy koledzy	wszystkie koleżanki

Uwaga Dzieci to nie są osoby męskie w gramatyce: mówimy wszystkie dzieci, te dzieci.

Słowa СЛОВА

umowa o pracę	трудовий договір	**okres próbny**	випробувальний термін
umowa zlecenie	цивільно-правовий договір	**szkolenie BHP**	інструктаж з охорони праці
stawka godzinowa	погодинна ставка	**odzież robocza**	робочий одяг
wynagrodzenie	заробітна плата	**szatnia**	роздягальня
wypłata	виплата зарплати	**szafka**	шафка
na rękę	на руки	**pracodawca**	роботодавець
zmiana ranna / popołudniowa / nocna	ранкова / післяобідня / нічна зміна	**pracownik**	працівник
pracować na zmiany	працювати позмінно	**brygadzista**	бригадир
nadgodziny	понаднормові години	**magazynier**	комірник, складський працівник
przerwa	перерва	**zakład pracy**	підприємство
grafik	графік	**zarabiać / zarobić**	заробляти / заробити
urlop	відпустка	**spóźniać się / spóźnić się**	запізнюватися / запізнитися
zwolnienie lekarskie	лікарняний		

Tekst ЧИТАЄМО

Trzy zmiany w Pyskowicach

Pracuję w zakładzie w Pyskowicach. Wszyscy pracujemy na trzy zmiany: ranną od szóstej do czternastej, popołudniową od czternastej do dwudziestej drugiej i nocną. Każdy pracownik dostaje grafik na cały miesiąc.

Moi koledzy to głównie operatorzy maszyn i magazynierzy. Są tu też elektrycy i dwaj kierowcy. Brygadziści są wymagający, ale sprawiedliwi. Na każdej zmianie mamy trzydzieści minut przerwy.

Mam umowę o pracę, a mój kolega Dmytro ma umowę zlecenie. Za nadgodziny dostaję dodatek, jednak nie lubię pracować w nocy. Nie pracuję ani w niedziele, ani w święta, bo zakład jest wtedy zamknięty.

Pierwszego dnia każdy nowy pracownik ma szkolenie BHP i dostaje odzież roboczą. Wszyscy mają też swoje szafki w szatni.

Ćwiczenia ВПРАВИ

3.1 **Przeczytaj tekst. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай текст. Правда (P) чи неправда (F)?

1. Andrij pracuje w Pyskowicach. P F
2. W zakładzie są dwie zmiany. P F
3. Każdy pracownik dostaje grafik na tydzień. P F
4. Andrij ma umowę o pracę. P F
5. Andrij lubi pracować w nocy. P F
6. Pierwszego dnia nowi pracownicy mają szkolenie BHP. P F

3.2 Wpisz rzeczownik w liczbie mnogiej.

Впиши іменник у множині.

PRZYKŁAD Ci _____ (pracownik) są nowi. → **pracownicy**

1 Nasi _____ **(kierowca)** jeżdżą do Gliwic.

2 W magazynie pracują trzej _____ **(magazynier)**.

3 Moi _____ **(kolega)** pracują na nocnej zmianie.

4 _____ **(elektryk)** przychodzą o siódmej.

5 W stołówce gotują dwaj _____ **(kucharz)**.

6 Ci _____ **(operator)** mają dziś szkolenie.

3.3 Wybierz właściwe słowo.

Вибери правильне слово.

1 _____ pracownik ma szafkę. **Każdy** **Wszyscy** **Wszystkie**

2 _____ kierowcy mają prawo jazdy. **Każdy** **Wszyscy** **Wszystkie**

3 _____ pracownice mają ten sam grafik. **Każda** **Wszyscy** **Wszystkie**

4 _____ zmiana ma przerwę. **Każdy** **Każda** **Każde**

5 W _____ dziale jest kierownik. **każdym** **każdej** **wszystkich**

6 _____ dzieci idą jutro do szkoły. **Wszyscy** **Wszystkie** **Każde**

3.4 Wpisz spójnik: i, a, ale, ani. Każdego słowa możesz użyć więcej niż raz.

Впиши сполучник: і, а, але, ані. Кожне слово можеш використати більше ніж один раз.

PRZYKŁAD Pracuję rano, _____ mąż po południu. → **a**

1 Pracuję w magazynie, _____ moja żona w sklepie.

2 Praca jest ciężka, _____ ją lubię.

3 W nocy nie ma ani autobusów, _____ tramwajów.

4 Mam przerwę o dziesiątej _____ o czternastej.

5 Tomek pracuje rano, _____ Andrij w nocy.

6 Szkolenie było długie, _____ dużo się nauczyłem.

3.5 **Napisz 4-5 zdań o swojej pracy albo o pracy, której szukasz: godziny, zmiany, koledzy. Użyj słowa każdy albo wszyscy i spójników a, ale.**

Напиши 4-5 речень про свою роботу або про роботу, яку шукаєш: години, зміни, колеги. Використай слово każdy або wszyscy і сполучники a, ale.

@ **Online:** Jednostka 11: W pracy: grafik, urlop, chorobowe (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)
Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

ROZDZIAŁ 4 · РОЗДІЛ 4

4 Kursy i plany zawodowe

Czego chcę się nauczyć

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Czas przyszły: zapiszę się czy będę się uczyć? Jeśli, jeżeli

Czas przyszły **dokonany** ma końcówki jak czas teraźniejszy, ale tworzymy go od czasownika dokonanego: **zapiszę się, zrobię, zdam**. Mówi o jednym efekcie.

*Майбутній час **доконаного виду** має такі самі закінчення, як теперішній час, але утворюємо його від дієслова доконаного виду: **zapiszę się, zrobię, zdam**. Він говорить про один результат.*

Czas przyszły **niedokonany**: **będę** + bezokolicznik albo forma na -ł: **będę się uczyć**, **będę się uczył / uczyła**. Mówi o procesie.

*Майбутній час **недоконаного виду**: **będę** + інфінітив або форма на -ł: **będę się uczyć**, **będę się uczył / uczyła**. Він говорить про процес.*

Czasowniki modalne: **będę musiał(a), będę mógł (mogła), będę chciał(a)**.

*Модальні дієслова: **będę musiał(a), będę mógł (mogła), będę chciał(a)**.*

Warunek: **jeśli / jeżeli** + czas przyszły: **Jeśli zdam egzamin, poszukam lepszej pracy.**

*Умова: **jeśli / jeżeli** + майбутній час: **Jeśli zdam egzamin, poszukam lepszej pracy.***

osoba	być	przykład
ja	będę	będę pracować
ty	będziesz	będziesz pracować
on, ona	będzie	będzie pracować
my	będziemy	będziemy pracować
wy	będziecie	będziecie pracować
oni, one	będą	będą pracować

niedokonany (proces)	dokonany (efekt)
będę się uczyć	nauczę się
będę pisać egzamin	napiszę egzamin
będę szukać kursu	znajdę kurs
będę zdawać egzamin	zdam egzamin

Uwaga Czasownik dokonany nie łączy się z będę: mówimy zrobię, nie będę zrobić.

Słowa СЛОВА

kurs zawodowy	професійний курс
kwalifikacje	кваліфікація
wykształcenie	освіта
dyplom	диплом
świadectwo	свідоцтво, атестат
egzamin	іспит
zdawać / zdać egzamin	складати / скласти іспит
zapisywać się / zapisać się	записуватися / записатися
uczyć się / nauczyć się	вчитися / навчитися
przedszkole	дитячий садок
szkoła podstawowa	початкова школа (1-8 класи)
zebranie z rodzicami	батьківські збори
wychowawczyni	класна керівниця
nauczyciel	учитель
ocena	оцінка
plan na przyszłość	план на майбутнє
mieć nadzieję	сподіватися
martwić się	хвилюватися
bać się	боятися
marzyć	мріяти
awans	підвищення на роботі
prawo jazdy	посвідчення водія
uprawnienia na wózek widłowy	посвідчення на навантажувач
jeśli / jeżeli	якщо
w przyszłym roku	наступного року

Tekst ЧИТАЄМО

Plany Ołeha

OŁEH Tomek, w przyszłym miesiącu zapiszę się na kurs operatora wózka widłowego.

TOMEK Super! Ile będzie trwał ten kurs?

OŁEH Trzy tygodnie. Będę chodził na zajęcia w soboty.

TOMEK A egzamin?

OŁEH Na końcu będę musiał zdać egzamin. Trochę się boję, bo test będzie po polsku.

TOMEK Nie martw się. Jeśli będziesz się uczyć codziennie, na pewno zdasz.

OŁEH Mam nadzieję. Jeżeli zdam, poproszę szefa o awans.

TOMEK A twoja córka? Pójdzie we wrześniu do szkoły?

OŁEH Tak, pójdzie do pierwszej klasy. Żona zapisze ją do szkoły podstawowej koło domu.

TOMEK A ty będziesz chodził na zebrania z rodzicami?

OŁEH Tak. Dlatego teraz uczę się polskiego. Chcę rozumieć wychowawczynię.

TOMEK Za rok będziesz mówił lepiej niż ja!

OŁEH Dzięki! Jeśli będę miał pytania, zadzwonię do ciebie.

Ćwiczenia ВПРАВИ

4.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай діалог. Правда (P) чи неправда (F)?

1 Ołeh zapisze się na kurs w przyszłym miesiącu. P F

2 Kurs będzie trwał trzy miesiące. P F

3 Ołeh będzie chodził na zajęcia w soboty. P F

4 Ołeh nie musi zdawać egzaminu. P F

5 Córka Ołeha pójdzie do przedszkola. P F

6 Ołeh uczy się polskiego, bo chce rozumieć wychowawczynię. P F

4.2 **Zamień na czas przyszły dokonany.**

Перепиши в майбутньому часі доконаного виду.

PRZYKŁAD Piszę CV. → **Napiszę CV.**

1 Zapisuję się na kurs. →

2 Zdaję egzamin. →

3 Kupuję podręcznik. →

4 Wysyłam dokumenty. →

5 Dzwonię do szkoły. →

4.3 **Wpisz czasownik być w czasie przyszłym.**

Впиши дієслово być у майбутньому часі.

PRZYKŁAD Jutro _____ pracować. (ja) → **będę**

1 W sobotę _____ mieć zajęcia. **(my)**

2 Czy _____ musiał pracować w niedzielę? **(ty)**

3 Dzieci _____ chodzić do szkoły koło domu.

4 Kurs _____ trwał miesiąc.

5 Czy _____ mogli przyjść na zebranie? **(wy)**

6 Od jutra _____ wstawać o piątej. **(ja)**

4.4 **Połącz początek i koniec zdania.**

З'єднай початок і кінець речення.

1	Jeśli zdam egzamin, ...	☐	a zostanę z nim w domu.
2	Jeśli będzie padać, ...	☐	b dostanę uprawnienia.
3	Jeżeli dziecko będzie chore, ...	☐	c zapytaj nauczyciela.
4	Jeśli znajdę mieszkanie, ...	☐	d wezmę parasol.
5	Jeżeli nie zrozumiesz zadania, ...	☐	e przeprowadzę się w maju.

4.5 **Napisz 4-5 zdań o swoich planach na najbliższy rok. Użyj czasu przyszłego i jednego zdania z jeśli.**

Напиши 4-5 речень про свої плани на найближчий рік. Використай майбутній час і одне речення з jeśli.

@ **Online:** Jednostka 10: Szukam pracy (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

ROZDZIAŁ 5 · РОЗДІЛ 5

5 Szukam mieszkania

Gliwice, Zabrze czy Bytom?

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Tańszy, najtańszy. W urzędzie, na przystankach

Porównujemy rzeczy: **tani → tańszy → najtańszy**. Zwykle dodajemy **-szy** albo **-ejszy**: nowy → nowszy, ładny → ładniejszy.

*Порівнюємо речі: **tani → tańszy → najtańszy**. Зазвичай додаємо **-szy** або **-ejszy**: nowy → nowszy, ładny → ładniejszy.*

Kilka form jest nieregularnych: **dobry → lepszy, zły → gorszy, duży → większy, mały → mniejszy**.

*Деякі форми неправильні: **dobry → lepszy, zły → gorszy, duży → większy, mały → mniejszy**.*

Pytamy **gdzie?** i odpowiadamy miejscownikiem: **w urzędzie, na przystanku**. W liczbie mnogiej końcówka to prawie zawsze **-ach**: w sklepach, na przystankach.

*Питаємо **gdzie?** і відповідаємо місцевим відмінком: **w urzędzie, na przystanku**. У множині закінчення майже завжди **-ach**: w sklepach, na przystankach.*

przymiotnik	stopień wyższy	stopień najwyższy
tani	tańszy	najtańszy
nowy	nowszy	najnowszy
ładny	ładniejszy	najładniejszy
dobry	lepszy	najlepszy
duży	większy	największy
mały	mniejszy	najmniejszy

kto? co?	gdzie? (lp)	gdzie? (lm)
urząd	w urzędzie	w urzędach
przystanek	na przystanku	na przystankach
sklep	w sklepie	w sklepach
ulica	na ulicy	na ulicach
miasto	w mieście	w miastach

Uwaga Porównujemy ze słowem „niż”: Gliwice są trochę większe niż Zabrze.

Słowa СЛОВА

miasto	місто	**korek**	затор
dzielnica	район	**zatłoczony**	переповнений
centrum	центр	**spokojny**	спокійний
przystanek	зупинка	**głośny**	галасливий
dworzec	вокзал	**tani**	дешевий
urząd miasta	міська рада	**drogi**	дорогий
poczta	пошта	**wygodny**	зручний
apteka	аптека	**blisko**	близько
sklep spożywczy	продуктовий магазин	**daleko**	далеко
centrum handlowe	торговельний центр	**załatwić sprawę / załatwiać sprawy**	вирішити справу / вирішувати справи
osiedle	житловий масив	**przeprowadzić się / przeprowadzać się**	переїхати / переїжджати
czynsz	квартплата	**lepszy / gorszy**	кращий / гірший

Tekst ЧИТАЄМО

Szukamy mieszkania

ANDRIJ Iryno, gdzie lepiej mieszkać: w Gliwicach czy w Zabrzu?

IRYNA W Gliwicach mieszkania są zwykle droższe, ale mamy tam pracę.

ANDRIJ Kolega mówi, że w Zabrzu czynsz jest niższy. Mieszkanie na osiedlu przy parku kosztuje mniej niż w centrum Gliwic.

IRYNA A dojazd? Teraz jedziemy autobusem do pracy dwadzieścia minut. Z Zabrza droga jest dłuższa.

ANDRIJ Tak, ale autobusy na tym osiedlu są mniej zatłoczone.

IRYNA W Gliwicach wszystko załatwiamy w centrum: w urzędzie, na poczcie, w banku.

ANDRIJ W Zabrzu też są urzędy i sklepy. Dla mnie najważniejsza jest szkoła dla Sofii.

IRYNA Szkoła na tym osiedlu jest nowsza i większa niż nasza.

ANDRIJ To dobrze. W sobotę pojedziemy obejrzeć to mieszkanie.

IRYNA Dobrze. Zapytam też, czy możemy się tam przeprowadzić od marca.

Ćwiczenia ВПРАВИ

5.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**
Прочитай діалог. Правда (P) чи неправда (F)?

1 W Gliwicach mieszkania są tańsze niż w Zabrzu. ..... P F

2 Iryna i Andrij pracują w Gliwicach. ..... P F

3 Z Zabrza droga do pracy jest krótsza. ..... P F

4 Szkoła na osiedlu w Zabrzu jest nowsza. ..... P F

5 W sobotę pojadą obejrzeć mieszkanie. ..... P F

5.2 **Wpisz stopień wyższy albo najwyższy. W nawiasie jest podpowiedź.**
Впиши вищий або найвищий ступінь. У дужках є підказка.

PRZYKŁAD Ten sklep jest _____ (tani, wyższy) niż tamten. → **tańszy**

1 Czynsz w Zabrzu jest _____ **(niski, wyższy)** niż w Gliwicach.

2 Nowy autobus jest _____ **(wygodny, wyższy)** niż stary.

3 To jest _____ **(dobry, najwyższy)** apteka na osiedlu.

4 W centrum ruch jest _____ **(duży, wyższy)** niż na osiedlu.

5 Ta ulica jest _____ **(spokojny, najwyższy)** w całej dzielnicy.

6 Nowe mieszkanie jest _____ **(mały, wyższy)** niż stare.

5.3 **Wybierz właściwą formę.**

Вибери правильну форму.

1 Paczkę odbieram _____. **na poczta** **na poczcie** **w poczcie**

2 Czekam na tramwaj _____. **na przystanku** **w przystanku** **na przystanek**

3 Wniosek składam _____ miasta. **na urzędzie** **w urząd** **w urzędzie**

4 Lubię robić zakupy _____ handlowych. **w centrach** **w centrum** **na centrach**

5 Mieszkamy _____ Długiej. **w ulicy** **na ulicy** **na ulica**

6 W tych _____ jest dużo parków. **miasta** **mieście** **miastach**

5.4 **Gdzie to robisz? Połącz.**

Де ти це робиш? З'єднай.

1	W aptece	☐	a czekam na pociąg.
2	Na poczcie	☐	b kupuję leki.
3	W banku	☐	c rejestruję samochód.
4	Na dworcu	☐	d otwieram konto.
5	W urzędzie miasta	☐	e kupuję chleb i mleko.
6	W sklepie spożywczym	☐	f wysyłam list.

5.5 **Napisz 4-5 zdań. Porównaj swoją dzielnicę albo swoje miasto z innym miejscem na Śląsku. Co jest tańsze, większe, lepsze? Gdzie załatwiasz sprawy: w..., na...?**

Напиши 4-5 речень. Порівняй свій район або своє місто з іншим місцем у Сілезії. Що дешевше, більше, краще? Де ти вирішуєш свої справи: w..., na...?

@ **Online:** Jednostka 12: Wynajem mieszkania; Jednostka 7: Komunikacja miejska (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

POWTÓRKA · ПОВТОРЕННЯ

P1 Powtórka 1

Rozdziały 1-5

P1.1 Zmień zdanie na liczbę mnogą. Wpisz jedno słowo.

Постав речення у множину. Впиши одне слово.

PRZYKŁAD Ten kierowca jest miły. → **Ci kierowcy są _____. → mili**

1 Mój sąsiad jest rozmowny. → Moi sąsiedzi są _____.

2 Ten magazynier jest pracowity. → Ci _____ są pracowici.

3 Nowy brygadzista jest spokojny. → Nowi brygadziści są _____.

4 Ten lekarz jest cierpliwy. → Ci _____ są cierpliwi.

5 Mój kolega jest wesoły. → Moi koledzy są _____.

6 Nasz nauczyciel jest sympatyczny. → Nasi _____ są sympatyczni.

P1.2 Wybierz właściwe słowo.

Вибери правильне слово.

1 To jest koleżanka, _____ pomaga mi w pracy. **który** **która** **które**

2 Mieszkanie, _____ oglądaliśmy, jest w Zabrzu. **który** **którą** **które**

3 _____ kierowcy mają dziś wolne. **Każdy** **Wszyscy** **Wszystkie**

4 _____ pracownik dostaje grafik w piątek. **Każdy** **Wszyscy** **Każda**

5 Olena pracuje tak samo szybko _____ Nadia. **jak** **niż** **ale**

6 Nie piję kawy _____ herbaty. **ani** **ale** **a**

P1.3 Połącz datę z zapisem słownym.

З'єднай дату з її записом словами.

1	2.03	☐	a w dwa tysiące dwudziestym trzecim roku
2	3.02	☐	b pierwszego grudnia
3	12.10	☐	c trzeciego lutego
4	21.07	☐	d drugiego marca
5	1.12	☐	e dwudziestego pierwszego lipca
6	w 2023 roku	☐	f dwunastego października

P1.4 **Wybierz właściwą formę czasownika.**

Вибери правильну форму дієслова.

1 Wczoraj Iryna _____ CV i od razu je wysłała. **pisała** **napisała**

2 W dzieciństwie Mykoła często _____ na rowerze. **jeździł** **pojechał**

3 Przez dwa lata _____ w Bytomiu. **mieszkałem** **zamieszkałem**

4 Jutro _____ do przedszkola i zapytam o grupę. **zadzwonię** **będę dzwonić**

5 Od września _____ się polskiego co tydzień. **nauczę** **będę uczyć**

6 Jeśli jutro _____ czas, przyjdę na zebranie. **miałem** **będę miał**

P1.5 **Wpisz właściwą formę słowa w nawiasie.**

Впиши правильну форму слова в дужках.

PRZYKŁAD Andrij mieszka w _____ (Knurów). → **Knurowie**

1 Pracuję w _____ **(Pyskowice)**.

2 W _____ **(nowe bloki)** są windy.

3 Spotykamy się na _____ **(rynek)** w Gliwicach.

4 Pokój w Bytomiu jest _____ **(tani)** niż w Gliwicach.

5 To mieszkanie jest _____ **(dobry)** niż tamto.

6 To jest _____ **(duży)** sklep w całym mieście.

Sprawdź się: czy już to umiesz?

- ☐ Umiem opisać ludzi z pracy w liczbie mnogiej: mili, pracowici.
- ☐ Umiem powiedzieć datę i opowiedzieć swój życiorys.
- ☐ Umiem wybrać formę czasownika: robić czy zrobić.
- ☐ Umiem powiedzieć, co ma każdy pracownik, a co mają wszyscy.
- ☐ Umiem mówić o planach i o tym, co zrobię, jeśli coś się stanie.
- ☐ Umiem porównać dwa mieszkania i powiedzieć, gdzie co jest.

ROZDZIAŁ 6 · РОЗДІЛ 6

6 Awaria w mieszkaniu

Pralka, lodówka, administrator

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Pranie, gotowanie. Tu się płaci, trzeba, można

Od wielu czasowników tworzymy rzeczownik na **-anie** albo **-enie**: prać → pranie, suszyć → suszenie. Ten rzeczownik jest rodzaju nijakiego i odmienia się jak „mieszkanie”.

*Від багатьох дієслів утворюємо іменник на **-anie** або **-enie**: prać → pranie, suszyć → suszenie. Цей іменник середнього роду і відмінюється як „mieszkanie”.*

Gdy nie mówimy, kto coś robi, używamy formy z **się** (Tu się płaci kartą) albo słów **można, trzeba, nie wolno** + bezokolicznik.

*Коли не кажемо, хто щось робить, вживаємо форму з **się** (Tu się płaci kartą) або слова **można, trzeba, nie wolno** + інфінітив.*

W czasie przeszłym: **płaciło się**, **można było**, **trzeba było**, **nie wolno było**.

*У минулому часі: **płaciło się**, **można było**, **trzeba było**, **nie wolno było**.*

czasownik	rzeczownik	przykład
prać	pranie	Pranie trwa godzinę.
gotować	gotowanie	Lubię gotowanie.
sprzątać	sprzątanie	Sprzątanie jest w sobotę.
zmywać	zmywanie	Zmywanie robi syn.
suszyć	suszenie	Suszenie trwa długo.

	teraz	wcześniej
się	Tu się płaci kartą.	Tu się płaciło gotówką.
można	Można prać w nocy.	Można było prać w nocy.
trzeba	Trzeba zapłacić za prąd.	Trzeba było zapłacić.
nie wolno	Nie wolno palić.	Nie wolno było palić.

Uwaga Niektóre czasowniki dają rzeczownik na -cie: myć → mycie, pić → picie.

Słowa СЛОВА

pralka	пральна машина	**zepsuć się / psuć się**	зламатися / ламатися
lodówka	холодильник	**działać**	працювати (про прилад)
zmywarka	посудомийна машина	**naprawić / naprawiać**	полагодити / лагодити
kuchenka	плита	**wymienić / wymieniać**	замінити / замінювати
piekarnik	духовка	**reklamacja**	скарга на товар
odkurzacz	пилосос	**paragon**	чек
żelazko	праска	**gwarancja**	гарантія
czajnik elektryczny	електрочайник	**właściciel mieszkania**	власник квартири
mikrofalówka	мікрохвильовка	**rachunek za prąd**	рахунок за електроенергію
gniazdko	розетка	**pralnia**	пральня
pranie	прання	**To nie działa.**	Це не працює.
sprzątanie	прибирання	**Co się stało?**	Що сталося?
gotowanie	приготування їжі		

Tekst ЧИТАЄМО

Pralka nie działa

IRYNA Dzień dobry, panie Marku. Tu Iryna z mieszkania przy ulicy Długiej. Mam problem z pralką.

PAN MAREK Dzień dobry. Co się stało?

IRYNA Pralka nie działa. Wczoraj zaczęłam pranie i po dziesięciu minutach wszystko stanęło. W środku jest woda.

PAN MAREK Pralka jest nowa, ma jeszcze gwarancję. Ma pani paragon? Był w szufladzie w kuchni.

IRYNA Tak, mam paragon. Co trzeba zrobić?

PAN MAREK Reklamację zwykle składa się w sklepie albo przez internet. Ja to załatwię. Serwis przyjedzie do pani, ale trzeba będzie być w domu.

IRYNA Dobrze. A gdzie mogę teraz prać? Mam dwoje dzieci, prania jest dużo.

PAN MAREK Na dole jest pralnia. Kiedyś płaciło się tam monetami, teraz płaci się kartą. Można prać do dwudziestej drugiej.

IRYNA Dziękuję. A czy wolno suszyć pranie na balkonie?

PAN MAREK Tak, można. Nie wolno tylko wieszać prania od strony ulicy.

Ćwiczenia ВПРАВИ

6.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай діалог. Правда (P) чи неправда (F)?

1 Pralka w mieszkaniu Iryny jest stara. (P) (F)

2 Pralka ma jeszcze gwarancję. (P) (F)

3 Iryna nie ma paragonu. (P) (F)

4 Reklamację załatwi pan Marek. (P) (F)

5 W pralni na dole płaci się teraz monetami. (P) (F)

6 Na balkonie można suszyć pranie. (P) (F)

6.2 **Wpisz rzeczownik od czasownika w nawiasie.**

Впиши іменник, утворений від дієслова в дужках.

PRZYKŁAD W sobotę jest _____ (sprzątać) całego mieszkania. → **sprzątanie**

1 W tej pralce _____ **(prać)** trwa dwie godziny.

2 Moja ulubiona praca w domu to _____ **(gotować)**.

3 Po kolacji _____ **(zmywać)** robi syn.

4 W zimie _____ **(suszyć)** prania trwa długo.

5 _____ **(prasować)** koszul zajmuje mi godzinę.

6 W tym bloku _____ **(palić)** na klatce jest zabronione.

6.3 **Wybierz właściwą formę.**

Вибери правильну форму.

1 W pralni na dole _____ kartą. **płaci się** **płacisz się** **płacą się**

2 Tu nie _____ palić. **wolno** **wolne** **wolny**

3 Wczoraj _____ było zadzwonić do serwisu. **trzeba** **trzeba się** **trzebało**

4 Kiedyś w tym sklepie _____ tylko gotówką. **płaciło się** **płaci się** **płacić się**

5 Czy _____ tu zaparkować? **można** **można się** **możemy się**

6 W poprzednim mieszkaniu nie _____ trzymać psa.

wolno było **wolno był** **wolno się było**

6.4 **Połącz sprzęt z czynnością.**

З'єднай прилад із дією.

1	pralka	☐	a prasowanie
2	odkurzacz	☐	b mycie naczyń
3	czajnik	☐	c pranie
4	zmywarka	☐	d przechowywanie jedzenia
5	żelazko	☐	e gotowanie wody
6	lodówka	☐	f sprzątanie podłogi

6.5 **Napisz SMS do właściciela mieszkania (4-5 zdań): co się zepsuło, od kiedy nie działa, o co prosisz.**

Напиши SMS власникові квартири (4-5 речень): що зламалося, відколи не працює, про що ти просиш.

_____

_____

_____

_____

@ **Online:** Jednostka 4: Reklamacja w sklepie; Jednostka 12: Wynajem mieszkania (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

ROZDZIAŁ 7 · РОЗДІЛ 7

7 Zakupy i niedzielny obiad

Targ, sklep, przepis

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Ile? Dwa jajka, pięć jajek

Po liczbach **2, 3, 4** (także 22, 23, 24) rzeczownik stoi w mianowniku liczby mnogiej: **dwa jajka, trzy cebule, cztery pomidory**.

*Після чисел **2, 3, 4** (також 22, 23, 24) іменник стоїть у називному відмінку множини: **dwa jajka, trzy cebule, cztery pomidory**.*

Po liczbach od **5** wzwyż (także 12-21) i po słowach **ile, dużo, mało, trochę, kilka** używamy dopełniacza: **pięć jajek, dużo cebuli, trochę soli**.

*Після чисел від **5** і більше (також 12-21) та після слів **ile, dużo, mało, trochę, kilka** вживаємо родовий відмінок: **pięć jajek, dużo cebuli, trochę soli**.*

Miary i opakowania też chcą dopełniacza: **kilo ziemniaków, litr mleka, kostka masła, szczypta soli**.

*Міри й упаковки теж вимагають родового відмінка: **kilo ziemniaków, litr mleka, kostka masła, szczypta soli**.*

W przepisie mówimy w trybie rozkazującym: **dodaj, pokrój, gotuj**. Z przeczeniem zwykle bierzemy formę niedokonaną: **nie dodawaj, nie krój**.

*У рецепті вживаємо наказовий спосіб: **dodaj, pokrój, gotuj**. Із запереченням зазвичай беремо форму недоконаного виду: **nie dodawaj, nie krój**.*

	2, 3, 4	5 i więcej
jajko	dwa jajka	pięć jajek
pomidor	trzy pomidory	sześć pomidorów
cebula	cztery cebule	pięć cebul
bułka	dwie bułki	siedem bułek
kilogram	dwa kilogramy	pięć kilogramów

Uwaga Po przeczeniu też jest dopełniacz: kupuję chleb, ale nie kupuję chleba.

Słowa СЛОВА

przepis	рецепт	**garnek**	каструля
składnik	інгредієнт	**patelnia**	сковорода
jajko	яйце	**kroić / pokroić**	різати / порізати
mąka	борошно	**gotować / ugotować**	варити / зварити
cukier	цукор	**smażyć / usmażyć**	смажити / посмажити
sól	сіль	**piec / upiec**	пекти / спекти
masło	вершкове масло	**dodawać / dodać**	додавати / додати
ziemniak	картоплина	**kilogram (kilo)**	кілограм
cebula	цибуля	**opakowanie**	упаковка
kapusta	капуста	**szczypta soli**	дрібка солі
kiełbasa	ковбаса	**paragon**	чек
twaróg	кисломолочний сир	**promocja**	знижка, акція
śmietana	сметана	**Smacznego!**	Смачного!

Tekst ЧИТАЄМО

Kluski na niedzielę

PANI EWA Iryno, w niedzielę robię obiad dla rodziny. Pomożesz mi zrobić kluski śląskie?

IRYNA Chętnie! Co musimy kupić?

PANI EWA Dwa kilo ziemniaków, jedno opakowanie mąki ziemniaczanej i trochę masła. Jajek nie potrzebujemy.

IRYNA A co będzie do klusek?

PANI EWA Rolada i sos. Mam już trzy cebule. Kupimy jeszcze pół kilo pieczarek i jedną czerwoną kapustę.

IRYNA Ile osób przyjdzie?

PANI EWA Sześć osób. Upiekę też ciasto, więc potrzebuję kilku jabłek.

IRYNA A jak się robi kluski?

PANI EWA Najpierw ugotuj ziemniaki i dobrze je ugnieć. Dodaj mąkę i szczyptę soli. Zrób małe kulki i w każdej zrób palcem dziurkę. Gotuj je kilka minut w osolonej wodzie. Tylko nie gotuj ich za długo!

IRYNA A po co ta dziurka?

PANI EWA Na sos! Tak jest najsmaczniej.

IRYNA Świetnie. W niedzielę przyjdę rano i pomogę.

Ćwiczenia ВПРАВИ

7.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай діалог. Правда (P) чи неправда (F)?

1 Pani Ewa robi obiad w sobotę. ..... (P) (F)

2 Do klusek nie potrzebują jajek. ..... (P) (F)

3 Pani Ewa ma już trzy cebule. ..... (P) (F)

4 Na obiad przyjdzie sześć osób. ..... (P) (F)

5 Kluski trzeba gotować bardzo długo. ..... (P) (F)

6 Dziurka w klusce jest na sos. ..... (P) (F)

7.2 **Wpisz właściwą formę słowa w nawiasie.**

Впиши правильну форму слова в дужках.

PRZYKŁAD Kupiłam pięć _____ (jajko). → **jajek**

1 Poproszę dwa _____ **(kilogram)** ziemniaków.

2 W lodówce mamy pięć _____ **(jogurt)**.

3 Potrzebuję trzy _____ **(cebula)**.

4 Na ciasto kupię sześć _____ **(jabłko)**.

5 Na stole stoją cztery _____ **(talerz)**.

6 W koszyku jest dziesięć _____ **(bułka)**.

7.3 **Wybierz właściwą formę.**

Вибери правильну форму.

1 Dodaj trochę _____. **sól** **soli** **solą**

2 W domu mamy dużo _____. **mleko** **mleka** **mlekiem**

3 Poproszę litr _____. **woda** **wody** **wodę**

4 W sklepie nie ma _____. **masło** **masła** **masłem**

5 Kupiłem kilo _____. **pomidory** **pomidorów** **pomidorami**

6 Ile _____ potrzebujesz? **jajka** **jajek** **jajkami**

7.4 **Zmień polecenie na przeczenie.**

Перетвори вказівку на заперечну.

PRZYKŁAD Kup mleko! → **Nie kupuj mleka!**

1 Dodaj cukru! →

2 Kup chleb! →

3 Gotuj długo! →

4 Otwórz piekarnik! →

5 Pokrój cebulę! →

6 Weź masło! →

7.5 **Napisz przepis na swoje ulubione danie (4-5 zdań). Użyj słów: dwa, pięć, kilo, trochę, dodaj, nie gotuj.**

Напиши рецепт своєї улюбленої страви (4-5 речень). Використай слова: dwa, pięć, kilo, trochę, dodaj, nie gotuj.

@ **Online:** Jednostka 3: Zakupy w sklepie i na targu (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

ROZDZIAŁ 8 · РОЗДІЛ 8

8 Rodzina i sąsiedzi

Kto komu pomaga

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Że czy żeby. Gdybym miał czas, pomógłbym sąsiadom

że podaje fakt: Wiem, **że** mama tęskni. **żeby** wyraża prośbę albo życzenie, a po nim stoi forma na -ł: Mama chce, **żebym przyjechała**.

że подає факт: Wiem, że mama tęskni. żeby виражає прохання або побажання, а після нього стоїть форма на -ł: Mama chce, żebym przyjechała.

Warunek nierealny: **gdyby** + forma na -ł, potem forma na -ł + **by**: **Gdybym miał** czas, **pomógłbym** ci. Końcówki są jak w „żeby": gdybym, gdybyś, gdybyśmy.

Нереальна умова: gdyby + форма на -ł, потім форма на -ł + by: Gdybym miał czas, pomógłbym ci. Закінчення такі самі, як у „żeby": gdybym, gdybyś, gdybyśmy.

Komu? to celownik: pomagać, ufać, dziękować **komu**. W liczbie mnogiej zawsze **-om**: sąsiadom, przyjaciołom. Się ma formę **sobie**: Pomagamy sobie. Ale: dzwonić **do kogo**, spotykać się **z kim**.

Питання Komu? означає давальний відмінок: pomagać, ufać, dziękować komu. У множині завжди -om: sąsiadom, przyjaciołom. Слово się має форму sobie: Pomagamy sobie. Але: dzwonić do kogo, spotykać się z kim.

osoba	żeby + -ł	gdyby + -ł	tryb warunkowy
ja	żebym pracował(a)	gdybym miał(a)	pomógłbym / pomogłabym
ty	żebyś pracował(a)	gdybyś miał(a)	pomógłbyś / pomogłabyś
on, ona	żeby pracował(a)	gdyby miał(a)	pomógłby / pomogłaby
my	żebyśmy pracowali	gdybyśmy mieli	pomoglibyśmy
oni	żeby pracowali	gdyby mieli	pomogliby

kto?	komu? (lp)	komu? (lm)
kolega	koledze	kolegom
sąsiadka	sąsiadce	sąsiadkom
brat	bratu	braciom
dziecko	dziecku	dzieciom
przyjaciel	przyjacielowi	przyjaciołom

Uwaga Po „żeby" i „gdyby" nie ma czasu teraźniejszego: nie „żeby on pracuje", tylko „żeby on pracował".

Słowa СЛОВА

rodzina	родина	**klatka schodowa**	під'їзд, сходи
rodzice	батьки	**pomagać / pomóc**	допомагати / допомогти
rodzeństwo	брати і сестри	**prosić o pomoc**	просити про допомогу
teściowa	свекруха / теща	**ufać / zaufać**	довіряти / довіритися
wnuk / wnuczka	онук / онука	**pożyczać / pożyczyć**	позичати / позичити
tęsknić (za kimś)	сумувати (за кимось)	**dziękować / podziękować**	дякувати / подякувати
opiekować się	піклуватися, доглядати	**życzliwy**	доброзичливий
odwiedzać / odwiedzić	відвідувати / відвідати	**samotny**	самотній
zapraszać / zaprosić	запрошувати / запросити	**zaufanie**	довіра
dzwonić / zadzwonić	дзвонити / подзвонити	**polegać na kimś**	покладатися на когось
rozmowa wideo	відеодзвінок	**w razie potrzeby**	у разі потреби
sąsiad / sąsiadka	сусід / сусідка	**gdyby**	якби

przyjaciel / przyjaciółka	друг / подруга

Tekst ЧИТАЄМО

Na klatce schodowej

PANI EWA Dzień dobry, Oleno! Co się stało? Jesteś smutna.

OLENA Dzwoniła moja mama. Mówi, że bardzo tęskni za wnukami.

PANI EWA Rozumiem. Mieszka daleko?

OLENA Tak. Chce, żebym przyjechała z dziećmi na święta. Ale szef prosi, żebyśmy w grudniu pracowali więcej.

PANI EWA A gdyby mama przyjechała do was?

OLENA Mąż też mówi, żebym ją zaprosiła. Ale gdyby mama tu była, cały dzień siedziałaby sama.

PANI EWA Nie musiałaby! Mogłaby przychodzić do mnie na kawę. Ja też często jestem sama.

OLENA Dziękuję, pani Ewo! Pani zawsze nam pomaga.

PANI EWA Wy też pomagacie sąsiadom. Twój mąż naprawił mi pralkę, a dzieci noszą mi zakupy.

OLENA Sąsiedzi pomagają sobie. Gdyby pani czegoś potrzebowała, proszę do nas dzwonić.

PANI EWA Dobrze. A mama zna polski?

OLENA Trochę. Proszę ją, żeby uczyła się nowych słów. Córka chce, żeby babcia zobaczyła jej szkołę.

Ćwiczenia ВПРАВИ

8.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай діалог. Правда (P) чи неправда (F)?

1. Mama Oleny tęskni za wnukami. P F
2. Szef prosi, żeby w grudniu pracowali mniej. P F
3. Mąż Oleny chce, żeby Olena zaprosiła mamę. P F
4. Pani Ewa nigdy nie jest sama. P F
5. Mąż Oleny naprawił pani Ewie pralkę. P F
6. Mama Oleny w ogóle nie zna polskiego. P F

8.2 **Że, żeby czy gdyby? Wybierz.**

Że, żeby чи gdyby? Вибери.

1. Wiem, _____ sąsiadka często jest sama. **że** **żeby** **gdyby**
2. Mama prosi, _____ Olena częściej dzwoniła. **że** **żeby** **gdyby**
3. Zadzwoniłbym do sąsiada, _____ potrzebował pomocy. **że** **żeby** **gdyby**
4. Myślę, _____ pani Ewa jest bardzo życzliwa. **że** **żeby** **gdyby**
5. Dzieci chcą, _____ babcia zobaczyła ich szkołę. **że** **żeby** **gdyby**
6. Co byś zrobił, _____ sąsiedzi byli głośni w nocy? **że** **żeby** **gdyby**

8.3 **Przekształć zdanie. Wpisz jedno słowo we właściwej formie.**

Перетвори речення. Впиши одне слово в правильній формі.

PRZYKŁAD Szef do Andrija: „Zadzwoń!” → **Szef prosi, żeby Andrij _____. → zadzwonił**

1 Mama do Oleny: „Przyjedź!” → Mama chce, żeby Olena _____.

2 Olena do męża: „Kup chleb!” → Olena prosi, żeby mąż _____ chleb.

3 Szef do pracowników: „Przyjdźcie wcześniej!” → Szef prosi, żeby pracownicy _____ wcześniej.

4 Nie mam czasu, więc nie pomagam. → Gdybym _____ czas, pomógłbym ci.

5 Pani Ewa nie ma samochodu. → Gdyby go miała, _____ **(odwiedzać)** córkę częściej.

6 Sąsiedzi nie potrzebują pomocy. → Gdyby sąsiedzi _____ pomocy, pomoglibyśmy im.

8.4 **Komu? Wpisz formę celownika.**

Кому? Впиши форму давального відмінка.

PRZYKŁAD Pomagam _____ (kolega). → **koledze**

1 Olena pomaga _____ **(sąsiadka)** nosić zakupy.

2 Dmytro ufa _____ **(przyjaciele)** z pracy.

3 Dzieci kupiły kwiaty _____ **(babcia)**.

4 Wieczorem czytam _____ **(dzieci)** bajkę.

5 Pożyczam wiertarkę _____ **(sąsiedzi)**.

6 Dziękuję _____ **(brat)** za pomoc.

8.5 **Napisz 4-5 zdań o swojej rodzinie albo sąsiadach. Czego chcą Twoi bliscy? Komu pomagasz? Co byś zrobił(a), gdyby sąsiad potrzebował pomocy? Użyj „że”, „żeby” i „gdyby”.**

Напиши 4-5 речень про свою родину або сусідів. Чого хочуть твої близькі? Кому ти допомагаєш? Що б ти зробив / зробила, якби сусідові була потрібна допомога? Використай „że”, „żeby” і „gdyby”.

Online: Jednostka 2: Moja rodzina i mój dom (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

ROZDZIAŁ 9 · РОЗДІЛ 9

9 U lekarza i w aptece

Co mi dolega?

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Weź, nie bierz. Mnie, mi, go, mu

Tryb rozkazujący to rada, prośba albo polecenie. Tworzymy go od formy „oni”: **piją → pij**, **zadzwonią → zadzwoń**. Dla „wy” dodajemy **-cie**: pijcie.

*Наказовий спосіб виражає пораду, прохання або вказівку. Утворюємо його від форми „oni”: **piją → pij**, **zadzwonią → zadzwoń**. Для „wy” додаємо **-cie**: pijcie.*

Grzecznie do pana albo pani: **proszę** + bezokolicznik (Proszę usiąść) albo **niech pan / pani** + forma „on” (Niech pani odpocznie).

*Ввічливо до пана або пані: **proszę** + інфінітив (Proszę usiąść) або **niech pan / pani** + форма „on” (Niech pani odpocznie).*

Z przeczeniem zwykle używamy aspektu niedokonanego: **weź** tabletkę, ale **nie bierz** tabletki.

*Із запереченням зазвичай вживаємо недоконаний вид: **weź** tabletkę, але **nie bierz** tabletki.*

bezokolicznik	ty	wy	przeczenie (ty)
wziąć / brać	weź	weźcie	nie bierz
pić	pij	pijcie	nie pij
zadzwonić / dzwonić	zadzwoń	zadzwońcie	nie dzwoń
jeść	jedz	jedzcie	nie jedz
iść	idź	idźcie	nie idź

kto?	kogo? (biernik)	komu? (celownik)
ja	mnie	mi
ty	cię	ci
on	go	mu
ona	ją	jej
my	nas	nam
oni	ich	im

Uwaga Po przyimku mówimy: dla niego, do niej, u nich.

Słowa СЛОВА

samopoczucie	самопочуття
Jak się pan czuje?	Як ви почуваєтеся?
Źle się czuję.	Я погано почуваюся.
boleć	боліти
Boli mnie głowa.	У мене болить голова.
Co pani dolega?	Що вас турбує?
gorączka	температура, гарячка
kaszel	кашель
katar	нежить
ból gardła	біль у горлі
przeziębienie	застуда
grypa	грип
tabletka	таблетка
syrop	сироп
recepta	рецепт
ulotka	інструкція до ліків
przychodnia	поліклініка
rejestracja	реєстратура
zwolnienie lekarskie	лікарняний
zapisać się do lekarza	записатися до лікаря
zmierzyć temperaturę	виміряти температуру
odpocząć / odpoczywać	відпочити / відпочивати
wyzdrowieć / zdrowieć	одужати / одужувати
Szybkiego powrotu do zdrowia!	Швидкого одужання!

Tekst ЧИТАЄМО

U lekarza rodzinnego

LEKARKA Dzień dobry. Proszę usiąść. Co pani dolega?

TETIANA Od wczoraj źle się czuję. Boli mnie gardło i głowa.

LEKARKA Ma pani gorączkę?

TETIANA Rano miałam trzydzieści osiem stopni.

LEKARKA Proszę głęboko oddychać... Dobrze. To przeziębienie, nie grypa. Dam pani receptę na syrop.

TETIANA A tabletki od bólu głowy? Mogę je brać?

LEKARKA Tak, ale tylko tak, jak jest napisane w ulotce. Niech pani pije dużo wody i dużo odpoczywa.

TETIANA Jutro mam zmianę w pracy. Co mam zrobić?

LEKARKA Proszę nie iść jutro do pracy. Wystawię pani zwolnienie na trzy dni. Proszę powiedzieć o tym szefowi.

TETIANA Dziękuję. Mój syn też kaszle. Mogę go zapisać?

LEKARKA Oczywiście. Proszę zadzwonić do rejestracji. I proszę nie dawać mu swoich tabletek, dzieci często biorą inne leki.

Ćwiczenia ВПРАВИ

9.1 **Przeczytaj dialog. Odpowiedz krótko.**
Прочитай діалог. Відповідай коротко.

1 Co boli Tetianę?

2 Ile stopni miała rano?

3 Co jej jest: grypa czy przeziębienie?

4 Na ile dni dostaje zwolnienie?

5 Kto jeszcze w rodzinie kaszle?

9.2 **Wpisz tryb rozkazujący (ty).**
Впиши форму наказового способу (ty).

PRZYKŁAD _____ (pić) dużo wody! → **Pij**

1 _____ **(zadzwonić)** do przychodni rano!

2 _____ **(wziąć)** tę tabletkę po jedzeniu.

3 Nie _____ **(jeść)** dziś nic tłustego.

4 _____ **(iść)** do lekarza, jeśli gorączka nie spada.

5 Nie _____ **(brać)** tabletek kolegi.

6 _____ **(zmierzyć)** temperaturę wieczorem.

9.3 **Zamień na przeczenie.**

Перетвори на заперечення.

PRZYKŁAD Weź tabletkę. → **Nie bierz tabletki.**

1 Zadzwoń do szefa. →

2 Idź dziś do pracy. →

3 Kup ten syrop. →

4 Otwórz okno. →

5 Wypij zimną wodę. →

9.4 **Wybierz właściwy zaimek. W nawiasie jest osoba.**

Вибери правильний займенник. У дужках вказано особу.

1 Lekarz zbadał _____ wczoraj. **(ja)** **mnie** **mi** **mną**

2 Daj _____ syrop. **(on)** **mu** **go** **jego**

3 Zapisałam _____ do lekarza. **(ona)** **ją** **jej** **nią**

4 Pielęgniarka dała _____ receptę. **(my)** **nam** **nas** **nami**

5 Szef odwiedził _____ w szpitalu. **(oni)** **ich** **im** **nimi**

6 Kupię _____ syrop w aptece. **(ty)** **ci** **cię** **tobą**

9.5 **Twoja koleżanka jest przeziębiona. Napisz jej 4-5 rad w trybie rozkazującym.**

Твоя подруга застудилася. Напиши їй 4-5 порад у наказовому способі.

@ **Online:** Jednostka 5: W przychodni: rejestracja i wizyta; Jednostka 6: W aptece (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

ROZDZIAŁ 10 · РОЗДІЛ 10

10 Telefon w serwisie

Naprawa i odbiór

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Naprawiony, wysłany. Telefon został naprawiony

Imiesłów bierny opisuje rzecz, z którą ktoś coś zrobił: **naprawić → naprawiony**, **zepsuć → zepsuty**. Odmienia się jak przymiotnik: naprawiony telefon, naprawiona ładowarka, naprawione słuchawki.

*Пасивний дієприкметник описує річ, з якою хтось щось зробив: **naprawić → naprawiony**, **zepsuć → zepsuty**. Він відмінюється як прикметник: naprawiony telefon, naprawiona ładowarka, naprawione słuchawki.*

Strona bierna to **być / zostać** + imiesłów. „Telefon jest naprawiany” znaczy: naprawa trwa teraz. „Telefon został naprawiony” znaczy: naprawa jest skończona.

*Пасивну конструкцію утворюємо так: **być / zostać** + дієприкметник. „Telefon jest naprawiany” означає: ремонт триває зараз. „Telefon został naprawiony” означає: ремонт завершено.*

Kto to zrobił? **przez** + biernik: Ekran został wymieniony przez serwis.

*Хто це зробив? **przez** + знахідний відмінок: Ekran został wymieniony przez serwis.*

czasownik	on	ona	ono
naprawić	naprawiony	naprawiona	naprawione
zepsuć	zepsuty	zepsuta	zepsute
wysłać	wysłany	wysłana	wysłane
wymienić	wymieniony	wymieniona	wymienione
otworzyć	otwarty	otwarta	otwarte

	teraz (trwa)	skończone
telefon	jest naprawiany	został naprawiony
paczka	jest wysyłana	została wysłana
dane	są kopiowane	zostały skopiowane

Uwaga Po „został” stoi imiesłów od czasownika dokonanego: został naprawiony, nie „został naprawiany”.

Słowa СЛОВА

telefon komórkowy	мобільний телефон
ekran	екран
bateria	акумулятор, батарея
ładowarka	зарядний пристрій
słuchawki	навушники
aplikacja	застосунок
hasło	пароль
konto	обліковий запис
pobrać / pobierać	завантажити / завантажувати
zainstalować / instalować	встановити / встановлювати
zaktualizować / aktualizować	оновити / оновлювати
włączyć / włączać	увімкнути / вмикати
wyłączyć / wyłączać	вимкнути / вимикати
pęknięty	тріснутий
zepsuty	зламаний
serwis	сервісний центр
naprawa	ремонт
wymiana	заміна
zgłoszenie	заявка
kopia zapasowa	резервна копія
złożyć reklamację	подати скаргу на товар
zadowolony / niezadowolony	задоволений / незадоволений
Ile to potrwa?	Скільки часу це займе?
Telefon się nie ładuje.	Телефон не заряджається.

Tekst ЧИТАЄМО

W serwisie

ANDRIJ Dzień dobry. Odbieram telefon. Oddałem go w zeszłą środę. Numer zgłoszenia: 2418.

PRACOWNICA Dzień dobry. Chwileczkę... Tak, telefon jest gotowy. Ekran został wymieniony w poniedziałek.

ANDRIJ A bateria? Telefon się nie ładował.

PRACOWNICA Bateria też została wymieniona. Teraz telefon ładuje się szybko.

ANDRIJ Świetnie. A moje zdjęcia? Nie zostały skasowane?

PRACOWNICA Nie. Przed naprawą została zrobiona kopia zapasowa. Wszystkie dane są na telefonie, a aplikacje zostały zaktualizowane.

ANDRIJ Dziękuję. Ile płacę? Mogę zapłacić kartą?

PRACOWNICA Wymiana ekranu jest płatna, bo ekran był pęknięty. Bateria była na gwarancji, więc za nią pan nie płaci. Razem dwieście czterdzieści złotych. Kartą też można.

ANDRIJ Dobrze. A ładowarka? Zostawiłem ją tutaj.

PRACOWNICA Jest w pudełku razem z telefonem. Proszę sprawdzić, czy wszystko działa.

ANDRIJ Działa. Jestem bardzo zadowolony. Do widzenia!

Ćwiczenia ВПРАВИ

10.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай діалог. Правда (P) чи неправда (F)?

1 Andrij odbiera telefon z serwisu. ..... P F

2 Ekran został wymieniony w piątek. ..... P F

3 Zdjęcia Andrija zostały skasowane. ..... P F

4 Za baterię Andrij nie płaci. ..... P F

5 Ładowarka została w domu. ..... P F

6 Andrij jest zadowolony z naprawy. ..... P F

10.2 **Wpisz imiesłów w dobrej formie.**

Впиши дієприкметник у правильній формі.

PRZYKŁAD Ten laptop jest już _____ (naprawić). → **naprawiony**

1 Ta ładowarka jest _____ **(zepsuć)**.

2 Okno w biurze jest _____ **(otworzyć)**.

3 Paczka jest już _____ **(wysłać)**.

4 Ekran jest _____ **(wymienić)**.

5 Słuchawki są _____ **(naprawić)**.

6 Drzwi do serwisu są _____ **(zamknąć)**.

10.3 **Wybierz właściwą formę.**

Вибери правильну форму.

1 Telefon _____ naprawiany. Proszę przyjść jutro. **jest** **został** **zostały**

2 Wczoraj ekran _____ wymieniony. **został** **jest** **była**

3 Aplikacja _____ zaktualizowana w nocy. **została** **został** **zostało**

4 Zdjęcia _____ skopiowane na dysk. **zostały** **został** **zostało**

5 Ten program _____ zainstalowany rok temu. **został** **zostały** **jest**

6 Teraz pana dane _____ kopiowane. Proszę czekać. **są** **zostały** **został**

10.4 **Zamień na stronę bierną (został, została, zostało, zostały).**

Перетвори на пасивну конструкцію (został, została, zostało, zostały).

PRZYKŁAD Serwis naprawił telefon. → **Telefon został naprawiony.**

1 Serwis wymienił baterię. → Bateria _____.

2 Firma wysłała paczkę. → Paczka _____.

3 Szef otworzył biuro. → Biuro _____.

4 Pracownik skopiował pliki. → Pliki _____.

5 Kierownik zamknął sklep. → Sklep _____.

6 Technik zainstalował aplikację. → Aplikacja _____.

10.5 **Napisz krótką skargę do sklepu internetowego (4-5 zdań): co kupiłeś albo kupiłaś, co jest zepsute, czego oczekujesz.**

Напиши коротку скаргу до інтернет-магазину (4-5 речень): що ти купив або купила, що зламано, чого ти очікуєш.

Online: Jednostka 4: Reklamacja w sklepie (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

POWTÓRKA · ПОВТОРЕННЯ

P2 Powtórka 2

Rozdziały 6-10

P2.1 Ile? Wpisz właściwą formę słowa w nawiasie.

Ile? Впиши правильну форму слова в дужках.

PRZYKŁAD Kupiłam trzy _____ (bułka). → **bułki**

1 Do zupy potrzebuję pięć _____ **(ziemniak)**.

2 Proszę dwa _____ **(jogurt)**.

3 W lodówce jest mało _____ **(mleko)**.

4 Dodaj trochę _____ **(cukier)**.

5 Kupiłem sześć _____ **(jajko)**.

6 Na targu jest dużo _____ **(truskawka)**.

P2.2 Wybierz właściwe słowo.

Вибери правильне слово.

1 Mama chce, _____ Andrij zadzwonił w niedzielę. **że** **żeby**

2 Sąsiadka mówi, _____ winda znowu nie działa. **że** **żeby**

3 Gdybym miała wolne, _____ do mamy. **pojechałabym** **pojadę** **pojechałam**

4 Dmytro często pomaga _____. **sąsiadce** **sąsiadkę** **sąsiadki**

5 Tetiana jest chora. Lekarka dała _____ syrop. **ją** **jej** **nią**

6 Tu _____ płaci przy kasie. **się** **można** **trzeba**

P2.3 Co mam zrobić? Połącz problem z radą.

Що мені робити? З'єднай проблему з порадою.

1	Pralka cieknie.	☐	a Nie pij kawy wieczorem.
2	Telefon się nie ładuje.	☐	b Zostań w łóżku i odpocznij.
3	Lodówka jest pusta.	☐	c Zadzwoń do administratora.
4	Nie mogę spać w nocy.	☐	d Idź z nią do apteki.
5	Mam receptę od lekarza.	☐	e Sprawdź ładowarkę.
6	Mam wysoką gorączkę.	☐	f Zrób zakupy na targu.

P2.4 **Zmień zdanie jak w przykładzie. Wpisz jedno słowo.**

Зміни речення, як у прикладі. Впиши одне слово.

PRZYKŁAD Ktoś zepsuł drzwi. → **Drzwi są _____. → zepsute**

1 Administrator naprawił windę. → Winda jest już _____.

2 Kurier dostarczył paczki. → Paczki zostały _____.

3 Dmytro pomalował kuchnię. → Kuchnia jest _____.

4 Pan Marek wymienił żarówkę. → Żarówka została _____.

5 Pani Ewa zamknęła sklep. → Sklep jest _____.

6 Andrij zaktualizował aplikację. → Aplikacja została _____.

P2.5 **Wpisz właściwą formę słowa w nawiasie.**

Впиши правильну форму слова в дужках.

PRZYKŁAD Pomagam _____ (babcia) w ogrodzie. → **babci**

1 Dziękuję _____ **(pani Ewa)** za przepis.

2 Kasia pożyczyła _____ **(sąsiad)** wiertarkę.

3 Dzieci kupiły _____ **(ona)** kwiaty.

4 Dzwonię do _____ **(oni)** w niedzielę.

5 _____ **(gotować)** zajmuje mi godzinę.

6 W sobotę mam duże _____ **(sprzątać)**.

Sprawdź się: czy już to umiesz?

- ☐ Umiem opisać awarię w domu i powiedzieć, co trzeba naprawić.
- ☐ Umiem kupić jedzenie na targu: pięć jajek, trochę sera.
- ☐ Umiem powiedzieć, co ktoś mówi i czego ode mnie chce.
- ☐ Umiem powiedzieć, komu pomagam, i mówić o sytuacjach z „gdyby”.
- ☐ Umiem zrozumieć rady lekarza: weź, nie bierz, odpocznij.
- ☐ Umiem zapytać w serwisie, czy telefon jest już naprawiony.

ROZDZIAŁ 11 · РОЗДІЛ 11

11 Sprawy przez internet

Urząd, bank, paczka

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Po co? Żeby… Jaki? Który…

Cel pokazujemy słowem **żeby** (w tekstach urzędowych częściej **aby**). Gdy osoba jest ta sama, po żeby stoi bezokolicznik: **Loguję się, żeby zrobić przelew.**

*Мету показуємо словом **żeby** (в офіційних текстах частіше **aby**). Коли особа та сама, після żeby стоїть інфінітив: **Loguję się, żeby zrobić przelew.***

Gdy osoba jest inna, używamy formy jak w czasie przeszłym: **Szef chce, żeby Nadia zadzwoniła. Proszę, żebyś wysłał skan.**

*Коли особа інша, вживаємо форму, як у минулому часі: **Szef chce, żeby Nadia zadzwoniła. Proszę, żebyś wysłał skan.***

Słowo **który, która, które** łączy dwa zdania o tej samej osobie albo rzeczy. Odmienia się jak przymiotnik: **formularz, który wypełniam; wiadomość, którą dostałam**.

*Слово **który, która, które** з'єднує два речення про ту саму особу або річ. Воно відмінюється як прикметник: **formularz, który wypełniam; wiadomość, którą dostałam**.*

osoba	żeby + forma
ja	żebym wysłał / wysłała
ty	żebyś wysłał / wysłała
on / ona	żeby wysłał / wysłała
my	żebyśmy wysłali / wysłały
oni / one	żeby wysłali / wysłały

pytanie	on	ona	one (lm)
kto? co?	który	która	które
kogo? co?	który / którego	którą	które
komu? czemu?	któremu	której	którym
o kim? o czym?	o którym	o której	o których

Uwaga Przed żeby i który w środku zdania stawiamy przecinek.

Słowa СЛОВА

strona internetowa	вебсайт	**płatność**	оплата
aplikacja	застосунок	**zamawiać / zamówić**	замовляти / замовити
konto (w banku)	рахунок (у банку)	**paczka**	посилка
logować się / zalogować się	входити / увійти (в систему)	**kurier**	кур'єр
hasło	пароль	**paczkomat**	поштомат
wniosek	заява	**wiadomość**	повідомлення
formularz	бланк, форма	**pobierać / pobrać**	завантажувати / завантажити
wypełniać / wypełnić	заповнювати / заповнити	**kod**	код
wysyłać / wysłać	надсилати / надіслати	**potwierdzenie**	підтвердження
załącznik	вкладення	**profil zaufany**	довірений профіль
skan	скан	**bezpieczny**	безпечний
przelew	банківський переказ	**oszustwo**	шахрайство

Tekst ЧИТАЄМО

Wniosek przez internet

NADIA Kasiu, możesz mi pomóc? Muszę wysłać wniosek do urzędu przez internet.

KASIA Jasne. Masz konto na stronie, na której składa się wnioski?

NADIA Nie mam. Co muszę zrobić, żeby je założyć?

KASIA Wpisz e-mail i wymyśl dobre hasło. Zapisz je w miejscu, które jest bezpieczne.

NADIA Przyszedł SMS z kodem. Co to jest?

KASIA To kod, który potwierdza konto. Wpisz go tutaj i nikomu go nie podawaj.

NADIA Dobrze, już mam konto. A gdzie jest formularz?

KASIA Kliknij tutaj, żeby go otworzyć. Wypełnij wszystkie pola, które mają gwiazdkę.

NADIA Muszę jeszcze dodać umowę o pracę, która leży w szufladzie.

KASIA To zrób zdjęcie telefonem. Aplikacja, którą masz, zrobi z niego plik PDF.

NADIA Gotowe. Wysyłam!

KASIA Poczekaj. Sprawdź jeszcze raz dane, żeby nie było błędu. I zapisz potwierdzenie, które przyjdzie na e-mail.

NADIA Dziękuję! Jesteś osobą, która zawsze mi pomaga.

Ćwiczenia ВПРАВИ

11.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай діалог. Правда (P) чи неправда (F)?

1 Nadia ma już konto na stronie urzędu. ..... P F

2 Kasia radzi zapisać hasło w bezpiecznym miejscu. ..... P F

3 Pola z gwiazdką trzeba wypełnić. ..... P F

4 Umowa Nadii jest w komputerze. ..... P F

5 Aplikacja zrobi plik PDF ze zdjęcia. ..... P F

6 Potwierdzenie przyjdzie SMS-em. ..... P F

11.2 **Wybierz właściwą formę słowa który.**

Вибери правильну форму слова який.

1 To jest paczkomat, _____ jest najbliżej. który | która | które

2 Gdzie jest wiadomość, _____ dostałam rano? który | którą | które

3 Znasz kolegę, _____ pracuje w banku? który | którego | którym

4 To są dokumenty, _____ muszę wysłać. które | którzy | która

5 Mam aplikację, w _____ kupuję bilety. której | którą | która

6 To jest pan, _____ dałam skan. któremu | który | którego

11.3 Wpisz właściwą formę czasownika po żeby.

Впиши правильну форму дієслова після żeby.

PRZYKŁAD Szef prosi, żeby Olena _____ (przyjść) wcześniej. → **przyszła**

1 Zadzwoniłam do banku, żeby _____ **(zapytać)** o przelew.

2 Kliknij tutaj, żeby _____ **(pobrać)** plik.

3 Szef prosi, żeby Nadia _____ **(wysłać)** skan umowy.

4 Mama chce, żeby Andrij _____ **(zainstalować)** aplikację.

5 Zapisuję hasło, żeby go nie _____ **(zapomnieć)**.

6 Kurier dzwoni, żeby klienci _____ **(odebrać)** paczki.

11.4 Połącz części zdań.

З'єднай частини речень.

1 Loguję się do banku, ... ☐
2 Idę do paczkomatu, ... ☐
3 Pobieram aplikację przewoźnika, ... ☐
4 Robię zdjęcie dokumentu, ... ☐
5 Sprawdzam e-mail, ... ☐

a żeby kupować bilety na tramwaj.
b żeby dodać skan do wniosku.
c żeby zrobić przelew.
d żeby odebrać paczkę.
e żeby przeczytać potwierdzenie z urzędu.

11.5 Napisz 4-5 zdań: Co załatwiasz przez internet? Użyj słów żeby i który.

Напиши 4-5 речень: які справи ти вирішуєш через інтернет? Використай слова żeby і który.

_____

_____

_____

_____

@ **Online:** Jednostka 9: W urzędzie (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)
Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

ROZDZIAŁ 12 · РОЗДІЛ 12

12 Weekend na Śląsku

Jak dojechać i gdzie to jest

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Szybciej, najszybciej. Przed dworcem, obok kopalni

Przysłówek mówi, **jak** coś robimy: jedziemy **szybko**, mieszkamy **blisko**. Stopień wyższy ma zwykle końcówkę **-ej**: szybko → **szybciej**. Stopień najwyższy dostaje jeszcze **naj-**: **najszybciej**.

*Прислівник говорить, **як** ми щось робимо: jedziemy **szybko**, mieszkamy **blisko**. Вищий ступінь зазвичай має закінчення **-ej**: szybko → **szybciej**. Найвищий ступінь отримує ще **naj-**: **najszybciej**.*

Kilka form jest nieregularnych: **dobrze → lepiej, źle → gorzej, dużo → więcej, mało → mniej**.

*Деякі форми неправильні: **dobrze → lepiej, źle → gorzej, dużo → więcej, mało → mniej**.*

Po przyimku miejsca rzeczownik zmienia formę. **w, na** + miejscownik: w parku. **nad, pod, przed, za, między** + narzędnik: przed dworcem. **obok, koło, naprzeciwko, u** + dopełniacz: obok kopalni, u cioci.

*Після прийменника місця іменник змінює форму. **w, na** + місцевий відмінок: w parku. **nad, pod, przed, za, między** + орудний відмінок: przed dworcem. **obok, koło, naprzeciwko, u** + родовий відмінок: obok kopalni, u cioci.*

przysłówek	stopień wyższy	stopień najwyższy
szybko	szybciej	najszybciej
tanio	taniej	najtaniej
blisko	bliżej	najbliżej
dobrze	lepiej	najlepiej
dużo	więcej	najwięcej

przyimek	przypadek	przykład
w, na	miejscownik	w parku, na peronie
nad, pod	narzędnik	nad jeziorem, pod ziemią
przed, za	narzędnik	przed dworcem, za parkiem
między	narzędnik	między sklepem a apteką
obok, koło, naprzeciwko, u	dopełniacz	obok kopalni, u cioci

Uwaga Pytanie „dokąd?” zmienia formę: jestem nad jeziorem, ale jadę nad jezioro.

Słowa СЛОВА

wycieczka	екскурсія, поїздка	**jezioro**	озеро
dworzec	вокзал	**las**	ліс
przystanek	зупинка	**łąka**	луг
peron	платформа	**most**	міст
rozkład jazdy	розклад руху	**świeże powietrze**	свіже повітря
przesiadać się / przesiąść się	пересідати / пересісти	**wypoczywać / wypocząć**	відпочивати / відпочити
korek	затор (на дорозі)	**skręcić w lewo**	повернути ліворуч
pieszo	пішки	**iść prosto**	йти прямо
zabytek	пам'ятка	**Jak dojść do...?**	Як дійти до...?
kopalnia	шахта	**Czy to daleko stąd?**	Це далеко звідси?
muzeum	музей	**obok**	поруч, біля
przewodnik	екскурсовод	**naprzeciwko**	навпроти
zwiedzać / zwiedzić	оглядати / оглянути		

Tekst ЧИТАЄМО

Sobota w Zabrzu

W sobotę Tetiana i Nadia jadą z dziećmi na wycieczkę do Zabrza. Mąż Tetiany chce jechać samochodem, ale Nadia woli pociąg. Według niej pociągiem jest szybciej i spokojniej, bo w sobotę na drodze często są korki.

Z dworca idą pieszo. Zabytkowa kopalnia jest niedaleko, za parkiem. Kasa jest obok wejścia. Pod ziemią jest chłodno i ciemno, ale przewodnik opowiada bardzo ciekawie. Nadia uważa, że kopalnię najlepiej zwiedzać z przewodnikiem.

Potem jedzą obiad w restauracji naprzeciwko muzeum. Między restauracją a muzeum jest mały skwer z ławkami. Dzieci chcą jeszcze iść nad jezioro, ale to dalej niż dworzec, a jest już późno, więc wszyscy wracają na dworzec.

Wieczorem są w Gliwicach. Dzieci są zmęczone, ale szczęśliwe. Tetiana mówi: „Następnym razem wyjedziemy wcześniej i zostaniemy dłużej".

Ćwiczenia ВПРАВИ

12.1 **Przeczytaj tekst. Prawda (P) czy fałsz (F)?**
Прочитай текст. Правда (P) чи неправда (F)?

1 Nadia chce jechać do Zabrza samochodem. P F
2 Według Nadii pociągiem jest szybciej. P F
3 Kopalnia jest za parkiem. P F
4 Kasa jest naprzeciwko wejścia. P F
5 Dzieci idą nad jezioro. P F
6 Tetiana chce następnym razem wyjechać wcześniej. P F

12.2 **Wpisz stopień wyższy przysłówka.**
Впиши вищий ступінь прислівника.

PRZYKŁAD Pociąg jedzie _____ (szybko) niż autobus. → **szybciej**

1 Na łące jest _____ **(cicho)** niż na rynku.
2 Do kopalni mamy _____ **(blisko)** niż do jeziora.
3 W sobotę wstajemy _____ **(wcześnie)** niż w niedzielę.
4 Dzieci czują się dziś _____ **(dobrze)** niż wczoraj.
5 Na wycieczce jemy _____ **(dużo)** niż w domu.
6 Przewodnik mówi _____ **(wolno)** niż moja koleżanka.

12.3 **Wybierz właściwy przyimek. Patrz na formę rzeczownika.**

Вибери правильний прийменник. Зверни увагу на форму іменника.

1 Czekamy na was _____ dworcem. **przed** **obok** **w**

2 Kasa jest _____ wejścia. **obok** **za** **na**

3 Stoimy _____ peronie i czekamy na pociąg. **na** **przed** **koło**

4 W weekend nocujemy _____ cioci w Bytomiu. **u** **w** **nad**

5 Ławka stoi _____ restauracją a muzeum. **między** **obok** **naprzeciwko**

6 Wieczorem siedzimy _____ jeziorem. **nad** **koło** **w**

12.4 **Napisz to samo przysłówkiem w stopniu najwyższym.**

Напиши те саме, використавши прислівник у найвищому ступені.

PRZYKŁAD Pociąg jest najszybszy. Pociągiem jedziemy _____. → **najszybciej**

1 Autobus jest najtańszy. Autobusem jedziemy _____.

2 Działka jest najbliższa. Na działkę mamy _____.

3 Las jest najcichszy. W lesie jest _____.

4 Jezioro jest najdalsze. Nad jezioro mamy _____.

5 Ten przewodnik jest najlepszy. On opowiada _____.

12.5 **Napisz 4-5 zdań: jak dojechać z Twojego domu na dworzec albo przystanek? Co jest po drodze? Użyj słów: szybciej, bliżej, obok, za, naprzeciwko.**

Напиши 4-5 речень: як доїхати від твого дому до вокзалу або зупинки? Що є по дорозі? Використай слова: szybciej, bliżej, obok, za, naprzeciwko.

Online: Jednostka 7: Komunikacja miejska i jednostka 8: Podróż pociągiem (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

ROZDZIAŁ 13 · РОЗДІЛ 13

13 Grudzień w pracy i w domu

Grafik, życzenia, dni wolne

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Kiedy? Zanim? Gdzie? Zdania złożone

Zdanie złożone ma dwie części. Słowo **kiedy** albo **gdy** mówi, w jakim momencie coś się dzieje: **Kiedy przyjdą święta, pojadę do rodziny.**

*Складне речення має дві частини. Слово **kiedy** або **gdy** показує, у який момент щось відбувається: **Kiedy przyjdą święta, pojadę do rodziny.***

Część ze słowem **zanim** dzieje się później: **Zanim zjem, umyję ręce.** Część ze słowami **po tym, jak** dzieje się wcześniej: **Po tym, jak skończę pracę, odpocznę.**

*Частина зі словом **zanim** відбувається пізніше: **Zanim zjem, umyję ręce.** Частина зі словами **po tym, jak** відбувається раніше: **Po tym, jak skończę pracę, odpocznę.***

Miejsce pokazujemy słowem **gdzie**: **Pracuję tam, gdzie mieszka mój brat.** Przed tymi słowami w środku zdania stawiamy przecinek.

*Місце показуємо словом **gdzie**: **Pracuję tam, gdzie mieszka mój brat.** Перед цими словами всередині речення ставимо кому.*

Słowo	Znaczenie	Przykład
kiedy, gdy	w tym momencie	Gdy pada śnieg, jest ślisko.
zanim	przed czymś	Zanim wyjdę, zamknę okno.
po tym, jak	po czymś	Po tym, jak zjem, wyjdę.
dopóki	przez cały ten czas	Dopóki pada deszcz, siedzimy w domu.
gdzie, tam gdzie	w tym miejscu	Mieszkam tam, gdzie pracuję.

Uwaga O przyszłości mówimy w obu częściach w czasie przyszłym: Kiedy przyjdziesz, zjemy obiad.

Słowa СЛОВА

święto	свято	**opłatek**	облатка
dzień wolny od pracy	неробочий день	**choinka**	ялинка
Boże Narodzenie	Різдво	**pisanka**	писанка
Wigilia	Святвечір	**tradycja**	традиція
Wielkanoc	Великдень	**zwyczaj**	звичай
Nowy Rok	Новий рік	**świętować**	святкувати
urodziny	день народження	**obchodzić (święto)**	відзначати (свято)
imieniny	іменини	**odwiedzać / odwiedzić**	відвідувати / відвідати
prezent	подарунок	**urlop**	відпустка
życzenia	побажання	**grafik**	графік роботи
składać / złożyć życzenia	вітати / привітати	**zamknięty**	зачинений
Wesołych Świąt!	Веселих свят!	**otwarty**	відчинений
Wszystkiego najlepszego!	Усього найкращого!		

Tekst ЧИТАЄМО

Grudzień w magazynie

Kiedy zaczyna się grudzień, w naszym magazynie w Gliwicach jest dużo pracy. Ludzie kupują prezenty, a my pakujemy paczki. Zanim przyjdą święta, kierownik układa grafik na cały miesiąc.

W tym roku mam wolne w Wigilię i w pierwszy dzień świąt. Po tym, jak skończę zmianę dwudziestego trzeciego grudnia, pojadę do Oleny i jej rodziny do Zabrza. Tam, gdzie mieszkają, w oknach świecą kolorowe lampki.

Pan Marek z mojej zmiany opowiadał mi o polskiej Wigilii. Kiedy na niebie pojawi się pierwsza gwiazdka, rodzina siada do stołu. Zanim zaczną jeść, dzielą się opłatkiem i składają sobie życzenia. Na stole jest zwykle dwanaście potraw.

Dwudziestego szóstego grudnia sklepy są zwykle zamknięte, dlatego zakupy zrobię wcześniej.

Ćwiczenia ВПРАВИ

13.1 **Przeczytaj tekst. Odpowiedz krótko.**

Прочитай текст. Відповідай коротко.

1 Gdzie jest magazyn?

2 Kto układa grafik?

3 Do kogo autor pojedzie na święta?

4 Kiedy rodzina siada do stołu w Wigilię?

5 Ile potraw jest zwykle na stole?

13.2 **Połącz okazję z życzeniami.**

З'єднай нагоду з побажаннями.

1	Boże Narodzenie	☐	a Szczęśliwego Nowego Roku!
2	urodziny koleżanki	☐	b Wesołego Alleluja!
3	Nowy Rok	☐	c Wszystkiego najlepszego z okazji urodzin!
4	nowa praca kolegi	☐	d Wesołych Świąt Bożego Narodzenia!
5	Wielkanoc	☐	e Powodzenia w nowej pracy!

13.3 **Wybierz właściwe słowo.**

Вибери правильне слово.

1 Umyj ręce, _____ zaczniesz jeść. **zanim** **po tym, jak** **gdzie**

2 Pojedziemy tam, _____ mieszka babcia. **kiedy** **gdzie** **zanim**

3 _____ byłem dzieckiem, lubiłem święta. **Kiedy** **Zanim** **Gdzie**

4 Zrobię zakupy w sklepie, _____ go zamkną na święta. **zanim** **gdzie** **kiedy**

5 Odpocznę, _____ wrócę z nocnej zmiany. **po tym, jak** **zanim** **gdzie**

6 Nie wiem, _____ jest najbliższy otwarty sklep. **gdzie** **kiedy** **zanim**

13.4 **Połącz zdania. Zacznij od słowa w nawiasie.**

З'єднай речення. Почни зі слова в дужках.

PRZYKŁAD Zjem śniadanie. Potem pójdę do pracy. (Zanim) → **Zanim pójdę do pracy, zjem śniadanie.**

1 Ubierzemy choinkę. Potem przyjdą goście. **(Zanim)** →

2 Pojawi się pierwsza gwiazdka. Wtedy zaczniemy kolację. **(Kiedy)** →

3 Zrobię zakupy. Potem pojadę do domu. **(Po tym, jak)** →

4 Kupię prezent. Potem pójdę na urodziny. **(Zanim)** →

5 Byłam mała. Wtedy lubiłam malować pisanki. **(Kiedy)** →

13.5 **Napisz 4-5 zdań o święcie, które lubisz. Kiedy jest? Co wtedy robisz? Gdzie świętujesz? Użyj słów kiedy i zanim.**

Напиши 4-5 речень про свято, яке ти любиш. Коли воно? Що ти тоді робиш? Де святкуєш? Використай слова kiedy і zanim.

@ **Online:** Jednostka 13: Święta i zwyczaje w Polsce (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

ROZDZIAŁ 14 · РОЗДІЛ 14

14 Po pracy

Kino, rozmowy, kto co powiedział

Gramatyka w pigułce ГРАМАТИКА

Dlaczego? Bo… Powiedział, że…

Przyczynę podajemy słowami **bo, ponieważ, dlatego że**: **Nie idę do kina, bo pracuję. Bo** jest potoczne, **ponieważ** bardziej oficjalne. Skutek pokazują **więc** i **dlatego**: **Pracuję, więc nie idę.**

*Причину називаємо словами **bo, ponieważ, dlatego że**: **Nie idę do kina, bo pracuję. Bo** розмовне, **ponieważ** більш офіційне. Наслідок показують **więc** і **dlatego**: **Pracuję, więc nie idę.***

Gdy powtarzamy czyjeś słowa, używamy: **mówi, że** (informacja), **pyta, czy** (pytanie tak albo nie), **pyta, gdzie / kiedy** (inne pytania), **prosi, żeby** (prośba).

*Коли переказуємо чиїсь слова, вживаємо: **mówi, że** (інформація), **pyta, czy** (питання з відповіддю так або ні), **pyta, gdzie / kiedy** (інші питання), **prosi, żeby** (прохання).*

Zmieniamy osobę: „Mam czas.” → **Ola mówi, że ma czas.** Czas gramatyczny zwykle zostaje taki sam.

*Змінюємо особу: „Mam czas.” → **Ola mówi, że ma czas.** Граматичний час зазвичай залишається той самий.*

Mowa niezależna	Mowa zależna
„Jestem zmęczony.”	Mówi, że jest zmęczony.
„Czy masz bilet?”	Pyta, czy mam bilet.
„Gdzie jest kino?”	Pyta, gdzie jest kino.
„Zadzwoń jutro!”	Prosi, żebym zadzwonił / zadzwoniła.
„Byłem w kinie.”	Mówi, że był w kinie.

Uwaga Przed że, czy, żeby i bo w środku zdania stawiamy przecinek.

Słowa СЛОВА

wolny czas	вільний час	**polecać / polecić**	радити / порадити
film	фільм	**nudny**	нудний
serial	серіал	**ciekawy**	цікавий
odcinek	серія (епізод)	**śmieszny**	смішний
kino	кінотеатр	**smutny**	сумний
bilet	квиток	**bo, ponieważ**	бо, оскільки
seans	сеанс	**dlatego że**	тому що
napisy	субтитри	**więc**	отже, тому
komedia	комедія	**mówić / powiedzieć**	казати / сказати
kryminał	детектив	**pytać / zapytać**	питати / запитати
aktor / aktorka	актор / акторка	**prosić / poprosić**	просити / попросити
reżyser	режисер	**zmiana (w pracy)**	зміна (на роботі)
oglądać / obejrzeć	дивитися / подивитися		

Tekst ЧИТАЄМО

Kino po zmianie

W piątek Tomek z mojej zmiany zapytał, czy pójdę z nim do kina w Gliwicach. Powiedział, że grają nową polską komedię. Zgodziłem się, bo dawno nie byłem w kinie.

Film był śmieszny, ale nie wszystko zrozumiałem, ponieważ aktorzy mówili bardzo szybko. Po filmie Tomek wytłumaczył mi kilka żartów. Następnym razem chcę obejrzeć kryminał, bo lubię ciekawe historie.

W sobotę szef zadzwonił i zapytał, czy mogę przyjść w niedzielę na ranną zmianę. Powiedziałem, że nie mogę, bo obiecałem żonie wspólny dzień. Szef poprosił, żebym w poniedziałek przyszedł godzinę wcześniej.

W niedzielę oglądaliśmy z żoną serial z napisami. Żona mówi, że to dobra metoda na naukę, dlatego że słyszymy i czytamy polskie słowa w tym samym czasie. Oglądamy jeden odcinek dziennie.

Ćwiczenia ВПРАВИ

14.1 **Przeczytaj tekst. Odpowiedz krótko.**
Прочитай текст. Відповідай коротко.

1 Z kim autor poszedł do kina?

2 Dlaczego autor nie wszystko zrozumiał?

3 Kiedy szef zadzwonił?

4 Kiedy autor przyjdzie do pracy godzinę wcześniej?

5 Co autor oglądał z żoną w niedzielę?

14.2 **Połącz zdanie z przyczyną.**
З'єднай речення з причиною.

1 Nie idę dziś do kina, ☐
2 Oglądam filmy z napisami, ☐
3 Wyłączyłem serial, ☐
4 Kupiłem bilety przez internet, ☐
5 Spóźniłem się na seans, ☐

a bo był bardzo nudny.
b bo tramwaj nie przyjechał.
c ponieważ jestem chora.
d bo tak szybciej uczę się słów.
e dlatego że nie chciałem stać w kolejce.

14.3 **Zmień na mowę zależną. Dokończ zdanie.**

Перетвори на непряму мову. Закінчи речення.

PRZYKŁAD Tomek: „Film jest śmieszny.” → **Tomek mówi, że _____. → film jest śmieszny**

1 Kasia: „Mam dwa bilety.” → Kasia mówi, że _____.

2 Szef do Tomka: „Czy możesz przyjść w sobotę?” → Szef pyta Tomka, czy _____.

3 Żona: „Gdzie jest pilot?” → Żona pyta, gdzie _____.

4 Mama do Oli: „Wyłącz telewizor!” → Mama prosi Olę, żeby _____.

5 Pani w kasie: „Seans zaczyna się o 19.” → Pani w kasie mówi, że _____.

14.4 **Wybierz właściwe słowo.**

Вибери правильне слово.

1 Jestem zmęczony, _____ zostanę w domu. **bo** **więc** **czy**

2 Zostanę w domu, _____ jestem zmęczony. **bo** **więc** **czy**

3 Nie wiem, _____ ten film ma napisy. **bo** **więc** **czy**

4 Kino było pełne, _____ kupiliśmy bilety na jutro. **ponieważ** **dlatego** **czy**

5 Lubię kryminały, _____ są ciekawe. **więc** **ponieważ** **czy**

6 Tomek powiedział, _____ film jest śmieszny. **że** **więc** **bo**

14.5 **Napisz 4-5 zdań: Jaki film albo serial ostatnio oglądałeś / oglądałaś? Czy go polecasz? Dlaczego? Użyj słów bo i że.**

Напиши 4-5 речень: який фільм або серіал ти нещодавно дивився / дивилася? Чи радиш його? Чому? Використай слова bo і że.

Online: Jednostka 14: Powtórka: dzień z życia (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Цю тему повториш також в e-learningu ŚCKM.

POWTÓRKA · ПОВТОРЕННЯ

P3 Powtórka 3

Rozdziały 11-14

P3.1 Gdzie to jest? Wybierz właściwą formę.

Де це? Вибери правильну форму.

1 Czekam na ciebie przed _____. **dworcem** **dworca** **dworcu**

2 Apteka jest obok _____. **poczty** **pocztą** **poczcie**

3 Mamy działkę nad _____. **jeziorem** **jeziora** **jezioro**

4 Rower stoi za _____. **blokiem** **bloku** **blok**

5 Muzeum jest naprzeciwko _____. **kościoła** **kościołem** **kościele**

6 Parking jest między sklepem a _____. **bankiem** **banku** **bank**

P3.2 Porównaj. Wpisz przysłówek w stopniu wyższym albo najwyższym.

Порівняй. Впиши прислівник у вищому або найвищому ступені.

PRZYKŁAD Taksówką jest _____ (drogo) niż autobusem. → **drożej**

1 Do Zabrza jest _____ **(blisko)** niż do Bytomia.

2 Tramwajem jedzie się _____ **(wolno)** niż pociągiem.

3 W parku jest _____ **(cicho)** niż w centrum.

4 Bilet w aplikacji kupię _____ **(łatwo)** niż w kasie.

5 Ravi mówi po polsku _____ **(dobrze)** niż rok temu.

6 Z nas wszystkich Nadia biega _____ **(szybko)**.

P3.3 Wybierz właściwe słowo.

Вибери правильне слово.

1 Loguję się do banku, _____ zrobić przelew. **żeby** **bo** **więc**

2 Spotkajmy się tam, _____ zawsze. **gdzie** **kiedy** **który**

3 _____ skończę zmianę, pójdę do kina. **Po tym jak** **Dopóki** **Gdzie**

4 Zostanę w domu, _____ pada deszcz. **dopóki** **zanim** **gdzie**

5 Nie przyszedłem na zmianę, _____ byłem chory. **bo** **więc** **żeby**

6 Byłem chory, _____ nie przyszedłem do pracy. **więc** **bo** **ponieważ**

P3.4 **Co mówi Kasia? Połącz zdanie z mową zależną.**

Що каже Кася? З'єднай речення з непрямою мовою.

1. Kasia: „Idę do kina.” ..... ☐
2. Kasia: „Idziesz do kina?” ..... ☐
3. Kasia: „Idź do kina!” ..... ☐
4. Kasia: „Kiedy idziesz do kina?” ..... ☐
5. Kasia: „Byłam w kinie.” ..... ☐
6. Kasia: „Z kim idziesz do kina?” ..... ☐

a. Kasia pyta, kiedy idę do kina.

b. Kasia mówi, że była w kinie.

c. Kasia pyta, czy idę do kina.

d. Kasia mówi, że idzie do kina.

e. Kasia pyta, z kim idę do kina.

f. Kasia chce, żebym poszedł do kina.

P3.5 **Połącz zdania. Wpisz jedno słowo.**

З'єднай речення. Впиши одне слово.

PRZYKŁAD Nadia ma wysłać skan. → **Piszę do Nadii, żeby _____ skan. → wysłała**

1. Kurier ma przyjechać rano. → Dzwonię do kuriera, żeby _____ rano.
2. Pracownicy mają przyjść wcześniej. → Szef chce, żeby pracownicy _____ wcześniej.
3. Tomek ma mi pomóc. → Proszę Tomka, żeby mi _____.
4. Często pomagam sąsiadce. → To sąsiadka, _____ często pomagam.
5. Mieszkam w tym bloku. → To blok, w _____ mieszkam.
6. Kupiłem bilet online. → Bilet, _____ kupiłem online, był tani.

Sprawdź się: czy już to umiesz?

- ☐ Umiem powiedzieć, po co coś robię: żeby, aby.
- ☐ Umiem opisać rzecz albo osobę zdaniem ze słowem „który”.
- ☐ Umiem porównać: szybciej, bliżej, najlepiej.
- ☐ Umiem powiedzieć, gdzie coś jest: przed, za, obok, nad.
- ☐ Umiem mówić o czasie: kiedy, zanim, po tym jak, dopóki.
- ☐ Umiem wyjaśnić dlaczego i powtórzyć, co ktoś powiedział.

Klucz odpowiedzi *ключ відповідей*

Rozdział 1

1.1 1 P · 2 F · 3 P · 4 F · 5 P · 6 F

1.2 1 punktualni · 2 mili · 3 wysocy · 4 cisi · 5 młodzi · 6 uprzejmi

1.3 1 sympatyczne · 2 pracowici · 3 który · 4 które · 5 którzy · 6 jak

1.4 1 Znam kierowcę, który jeździ do Bytomia. · 2 To jest sąsiadka, która ma psa. · 3 Pracuję z ludźmi, którzy są bardzo mili. · 4 Mamy nowe wózki, które są szybkie. · 5 To jest pan Marek, który jest kierownikiem zmiany.

1.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Rozdział 2

2.1 1 W 1992 roku. · 2 Ekonomię. · 3 Dwa miesiące. · 4 W magazynie w Zabrzu. · 5 U koleżanki.

2.2 1 piątego września · 2 trzydziestego pierwszego grudnia · 3 dziesiątego stycznia · 4 trzeciego lutego · 5 dwa tysiące dwudziestym pierwszym · 6 dwudziestego lipca

2.3 1 pisałam · 2 znalazłem · 3 chodziłam · 4 wypełniłam · 5 uczyłem · 6 przeprowadziliśmy się

2.4 1b · 2d · 3e · 4a · 5c

2.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Rozdział 3

3.1 1 P · 2 F · 3 F · 4 P · 5 F · 6 P

3.2 1 kierowcy · 2 magazynierzy · 3 koledzy · 4 Elektrycy · 5 kucharze · 6 operatorzy

3.3 1 Każdy · 2 Wszyscy · 3 Wszystkie · 4 Każda · 5 każdym · 6 Wszystkie

3.4 1 a · 2 ale · 3 ani · 4 i · 5 a · 6 ale

3.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Rozdział 4

4.1 1 P · 2 F · 3 P · 4 F · 5 F · 6 P

4.2 1 Zapiszę się na kurs. · 2 Zdam egzamin. · 3 Kupię podręcznik. · 4 Wyślę dokumenty. · 5 Zadzwonię do szkoły.

4.3 1 będziemy · 2 będziesz · 3 będą · 4 będzie · 5 będziecie · 6 będę

4.4 1b · 2d · 3a · 4e · 5c

4.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Rozdział 5

5.1 1 F · 2 P · 3 F · 4 P · 5 P

5.2 1 niższy · 2 wygodniejszy · 3 najlepsza · 4 większy · 5 najspokojniejsza · 6 mniejsze

5.3 1 na poczcie · 2 na przystanku · 3 w urzędzie · 4 w centrach · 5 na ulicy · 6 miastach

5.4 1b · 2f · 3d · 4a · 5c · 6e

5.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Powtórka 1

P1.1 1 rozmowni · 2 magazynierzy · 3 spokojni · 4 lekarze · 5 weseli · 6 nauczyciele

P1.2 1 która · 2 które · 3 Wszyscy · 4 Każdy · 5 jak · 6 ani

P1.3 1d · 2c · 3f · 4e · 5b · 6a

P1.4 1 napisała · 2 jeździł · 3 mieszkałem · 4 zadzwonię · 5 będę uczyć · 6 będę miał

P1.5 1 Pyskowicach · 2 nowych blokach · 3 rynku · 4 tańszy · 5 lepsze · 6 największy

Rozdział 6

6.1 1 F · 2 P · 3 F · 4 P · 5 F · 6 P

6.2 1 pranie · 2 gotowanie · 3 zmywanie · 4 suszenie · 5 prasowanie · 6 palenie

6.3 1 płaci się · 2 wolno · 3 trzeba · 4 płaciło się · 5 można · 6 wolno było

6.4 1c · 2f · 3e · 4b · 5a · 6d

6.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Rozdział 7

7.1 1 F · 2 P · 3 P · 4 P · 5 F · 6 P

7.2 1 kilogramy · 2 jogurtów · 3 cebule · 4 jabłek · 5 talerze · 6 bułek

7.3 1 soli · 2 mleka · 3 wody · 4 masła · 5 pomidorów · 6 jajek

7.4 1 Nie dodawaj cukru! · 2 Nie kupuj chleba! · 3 Nie gotuj długo! · 4 Nie otwieraj piekarnika! · 5 Nie krój cebuli! · 6 Nie bierz masła!

7.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Rozdział 8

8.1 1 P · 2 F · 3 P · 4 F · 5 P · 6 F

8.2 1 że · 2 żeby · 3 gdyby · 4 że · 5 żeby · 6 gdyby

8.3 1 przyjechała · 2 kupił · 3 przyszli · 4 miał · 5 odwiedzałaby · 6 potrzebowali

8.4 1 sąsiadce · 2 przyjaciołom · 3 babci · 4 dzieciom · 5 sąsiadom · 6 bratu

8.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Rozdział 9

9.1 1 Gardło i głowa. · 2 Trzydzieści osiem. · 3 Przeziębienie. · 4 Na trzy dni. · 5 Syn.

9.2 1 Zadzwoń · 2 Weź · 3 jedz · 4 Idź · 5 bierz · 6 Zmierz

9.3 1 Nie dzwoń do szefa. · 2 Nie idź dziś do pracy. · 3 Nie kupuj tego syropu. · 4 Nie otwieraj okna. · 5 Nie pij zimnej wody.

9.4 1 mnie · 2 mu · 3 ją · 4 nam · 5 ich · 6 ci

9.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Rozdział 10

10.1 1 P · 2 F · 3 F · 4 P · 5 F · 6 P

10.2 1 zepsuta · 2 otwarte · 3 wysłana · 4 wymieniony · 5 naprawione · 6 zamknięte

10.3 1 jest · 2 został · 3 została · 4 zostały · 5 został · 6 są

10.4 1 została wymieniona · 2 została wysłana · 3 zostało otwarte · 4 zostały skopiowane · 5 został zamknięty · 6 została zainstalowana

10.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Powtórka 2

P2.1 1 ziemniaków · 2 jogurty · 3 mleka · 4 cukru · 5 jajek · 6 truskawek

P2.2 1 żeby · 2 że · 3 pojechałabym · 4 sąsiadce · 5 jej · 6 się

P2.3 1c · 2e · 3f · 4a · 5d · 6b

P2.4 1 naprawiona · 2 dostarczone · 3 pomalowana · 4 wymieniona · 5 zamknięty · 6 zaktualizowana

P2.5 1 pani Ewie · 2 sąsiadowi · 3 jej · 4 nich · 5 Gotowanie · 6 sprzątanie

Rozdział 11

11.1 1 F · 2 P · 3 P · 4 F · 5 P · 6 F

11.2 1 który · 2 którą · 3 który · 4 które · 5 której · 6 któremu

11.3 1 zapytać · 2 pobrać · 3 wysłała · 4 zainstalował · 5 zapomnieć · 6 odebrali

11.4 1c · 2d · 3a · 4b · 5e

11.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Rozdział 12

12.1 1 F · 2 P · 3 P · 4 F · 5 F · 6 P

12.2 1 ciszej · 2 bliżej · 3 wcześniej · 4 lepiej · 5 więcej · 6 wolniej

12.3 1 przed · 2 obok · 3 na · 4 u · 5 między · 6 nad

12.4 1 najtaniej · 2 najbliżej · 3 najciszej · 4 najdalej · 5 najlepiej

12.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Rozdział 13

13.1 1 W Gliwicach. · 2 Kierownik. · 3 Do Oleny i jej rodziny. · 4 Kiedy pojawi się pierwsza gwiazdka. · 5 Dwanaście.

13.2 1d · 2c · 3a · 4e · 5b

13.3 1 zanim · 2 gdzie · 3 Kiedy · 4 zanim · 5 po tym, jak · 6 gdzie

13.4 1 Zanim przyjdą goście, ubierzemy choinkę. · 2 Kiedy pojawi się pierwsza gwiazdka, zaczniemy kolację. · 3 Po tym, jak zrobię zakupy, pojadę do domu. · 4 Zanim pójdę na urodziny, kupię prezent. · 5 Kiedy byłam mała, lubiłam malować pisanki.

13.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Rozdział 14

14.1 1 Z Tomkiem. · 2 Bo aktorzy mówili bardzo szybko. · 3 W sobotę. · 4 W poniedziałek. · 5 Serial z napisami.

14.2 1c · 2d · 3a · 4e · 5b

14.3 1 ma dwa bilety · 2 może przyjść w sobotę · 3 jest pilot · 4 wyłączyła telewizor · 5 seans zaczyna się o 19

14.4 1 więc · 2 bo · 3 czy · 4 dlatego · 5 ponieważ · 6 że

14.5 *odpowiedzi własne · власні відповіді*

Powtórka 3

P3.1 1 dworcem · 2 poczty · 3 jeziorem · 4 blokiem · 5 kościoła · 6 bankiem

P3.2 1 bliżej · 2 wolniej · 3 ciszej · 4 łatwiej · 5 lepiej · 6 najszybciej

P3.3 1 żeby · 2 gdzie · 3 Po tym jak · 4 dopóki · 5 bo · 6 więc

P3.4 1d · 2c · 3f · 4a · 5b · 6e

P3.5 1 przyjechał · 2 przyszli · 3 pomógł · 4 której · 5 którym · 6 który

Słowniczek polsko-ukraiński *польсько-український словничок*

Liczba po tłumaczeniu to numer rozdziału, w którym słowo pojawia się pierwszy raz.

Число після перекладу означає розділ, де слово з'являється вперше.

A

aktor / aktorka	актор / акторка	14
aplikacja	застосунок	10
apteka	аптека	5
awans	підвищення на роботі	4

B

bać się	боятися	4
bateria	акумулятор, батарея	10
bezpieczny	безпечний	11
bilet	квиток	14
blisko	близько	5
boleć	боліти	9
Boli mnie głowa.	У мене болить голова.	9
Boże Narodzenie	Різдво	13
bo, ponieważ	бо, оскільки	14
ból gardła	біль у горлі	9
brygadzista	бригадир	3
brygadzista / brygadzistka	бригадир / бригадирка	1

C

cebula	цибуля	7
centrum	центр	5
centrum handlowe	торговельний центр	5
charakter	характер	1
choinka	ялинка	13
ciekawy	цікавий	14
cierpliwy	терплячий	1
Co pani dolega?	Що вас турбує?	9
Co się stało?	Що сталося?	6
cukier	цукор	7
czajnik elektryczny	електрочайник	6
czynsz	квартплата	5
Czy to daleko stąd?	Це далеко звідси?	12

D

daleko	далеко	5
data urodzenia	дата народження	2
dawno	давно	2
dlatego że	тому що	14
dodawać / dodać	додавати / додати	7
dogadywać się / dogadać się z kimś	знаходити / знайти спільну мову з кимось	1
drogi	дорогий	5
dworzec	вокзал	5
dyplom	диплом	4
działać	працювати (про прилад)	6
dzieciństwo	дитинство	2
dzielnica	район	5
dzień wolny od pracy	неробочий день	13
dziękować / podziękować	дякувати / подякувати	8
dzwonić / zadzwonić	дзвонити / подзвонити	8

E

egzamin	іспит	4
ekran	екран	10

F

film	фільм	14
formularz	бланк, форма	11

G

garnek	каструля	7
gdyby	якби	8
głośny	галасливий	5
gniazdko	розетка	6
gorączka	температура, гарячка	9
gotować / ugotować	варити / зварити	7
gotowanie	приготування їжі	6
grafik	графік	3
grypa	грип	9
gwarancja	гарантія	6

H

hasło	пароль	10

I

Ile to potrwa?	Скільки часу це займе?	10
imieniny	іменини	13

iść prosto	йти прямо	12

J

jajko	яйце	7
Jak dojść do...?	Як дійти до...?	12
Jak się pan czuje?	Як ви почуваєтеся?	9
jeśli / jeżeli	якщо	4
jezioro	озеро	12

K

kapusta	капуста	7
kaszel	кашель	9
katar	нежить	9
kiełbasa	ковбаса	7
kierownik zmiany	керівник зміни	1
kilogram (kilo)	кілограм	7
kino	кінотеатр	14
klatka schodowa	під'їзд, сходи	8
kod	код	11
kolega z pracy	колега з роботи	1
komedia	комедія	14
konto	обліковий запис	10
konto (w banku)	рахунок (у банку)	11
kopalnia	шахта	12
kopia zapasowa	резервна копія	10
korek	затор	5
kroić / pokroić	різати / порізати	7
kryminał	детектив	14
kuchenka	плита	6
kurier	кур'єр	11
kurs zawodowy	професійний курс	4
kwalifikacje	кваліфікація	4

L

las	ліс	12
leniwy	лінивий	1
lepszy / gorszy	кращий / гірший	5
lodówka	холодильник	6
logować się / zalogować się	входити / увійти (в систему)	11

Ł

ładowarka	зарядний пристрій	10
łąka	луг	12

M

magazynier	комірник, складський працівник	3
martwić się	хвилюватися	4
marzyć	мріяти	4
masło	вершкове масло	7
mąka	борошно	7
miasto	місто	5
mieć dobry humor	бути в гарному настрої	1
mieć nadzieję	сподіватися	4
mikrofalówka	мікрохвильовка	6
most	міст	12
mówić / powiedzieć	казати / сказати	14
muzeum	музей	12

N

nadgodziny	понаднормові години	3
najpierw	спочатку	2
napisy	субтитри	14
naprawa	ремонт	10
naprawić / naprawiać	полагодити / лагодити	6
naprzeciwko	навпроти	12
nauczyciel	учитель	4
na początku	на початку	2
na rękę	на руки	3
nerwowy	нервовий	1
niedawno	нещодавно	2
nieśmiały	сором'язливий	1
Nowy Rok	Новий рік	13
nudny	нудний	14

O

obchodzić (święto)	відзначати (свято)	13
obok	поруч, біля	12
ocena	оцінка	4
odcinek	серія (епізод)	14
odkurzacz	пилосос	6
odpocząć / odpoczywać	відпочити / відпочивати	9
odpowiedzialny	відповідальний	1
odwiedzać / odwiedzić	відвідувати / відвідати	8
odzież robocza	робочий одяг	3
od tego czasu	відтоді	2
oglądać / obejrzeć	дивитися / подивитися	14
okres próbny	випробувальний термін	3

opakowanie упаковка 7

opiekować się піклуватися, доглядати 8

opłatek облатка 13

osiedle житловий масив 5

oszustwo шахрайство 11

otwarty відкритий 1

P

paczka посилка 11

paczkomat поштомат 11

paragon чек 6

patelnia сковорода 7

peron платформа 12

pęknięty тріснутий 10

piec / upiec пекти / спекти 7

piekarnik духовка 6

pieszo пішки 12

pisanka писанка 13

plan na przyszłość план на майбутнє 4

płatność оплата 11

pobierać / pobrać завантажувати / завантажити 11

pobrać / pobierać завантажити / завантажувати 10

poczta пошта 5

polecać / polecić радити / порадити 14

polegać na kimś покладатися на когось 1

pomagać / pomóc допомагати / допомогти 8

potem потім 2

potwierdzenie підтвердження 11

poważny серйозний 1

pożyczać / pożyczyć позичати / позичити 8

pracodawca роботодавець 3

pracować na zmiany працювати позмінно 3

pracowity працьовитий 1

pracownik працівник 3

pralka пральна машина 6

pralnia пральня 6

pranie прання 6

prawo jazdy посвідчення водія 4

prezent подарунок 13

profil zaufany довірений профіль 11

promocja знижка, акція 7

prosić o pomoc просити про допомогу 8

prosić / poprosić просити / попросити 14

przedszkole дитячий садок 4

przelew банківський переказ 11

przepis рецепт 7

przeprowadzić się / przeprowadzać się переїхати / переїжджати 2

przerwa перерва 3

przesiadać się / przesiąść się пересідати / пересісти 12

przewodnik екскурсовод 12

przeziębienie застуда 9

przychodnia поліклініка 9

przyjaciel / przyjaciółka друг / подруга 8

przyjechać / przyjeżdżać приїхати / приїжджати 2

przystanek зупинка 5

punktualny пунктуальний 1

pytać / zapytać питати / запитати 14

R

rachunek za prąd рахунок за електроенергію 6

recepta рецепт 9

rejestracja реєстратура 9

reklamacja скарга на товар 6

reżyser режисер 14

rocznica річниця 2

rodzeństwo брати і сестри 8

rodzice батьки 8

rodzina родина 8

rok temu рік тому 2

rozkład jazdy розклад руху 12

rozmowa wideo відеодзвінок 8

rozmowny балакучий 1

S

samopoczucie самопочуття 9

samotny самотній 8

sąsiad / sąsiadka сусід / сусідка 8

seans сеанс 14

serial серіал 14

serwis сервісний центр 10

skan скан 11

sklep spożywczy продуктовий магазин 5

składać / złożyć życzenia вітати / привітати 13

składnik інгредієнт 7

skończyć studia закінчити навчання в університеті 2

skończyć / kończyć закінчити / закінчувати 2

skręcić w lewo повернути ліворуч 12

słuchawki навушники 10

Smacznego! Смачного! 7

smażyć / usmażyć смажити / посмажити 7

smutny сумний 14

sól сіль 7

spokojny спокійний 1

spóźniać się / spóźnić się запізнюватися / запізнитися 3

sprzątanie прибирання 6

stawka godzinowa погодинна ставка 3

strona internetowa вебсайт 11

sumienny сумлінний 1

sympatyczny симпатичний 1

syrop сироп 9

szafka шафка 3

szatnia роздягальня 3

szczypta soli дрібка солі 7

szkolenie BHP інструктаж з охорони праці 3

szkoła podstawowa початкова школа (1-8 класи) 4

szkoła średnia середня школа 2

szukać pracy шукати роботу 2

Szybkiego powrotu do zdrowia! Швидкого одужання! 9

Ś

śmieszny смішний 14

śmietana сметана 7

świadectwo свідоцтво, атестат 4

świeże powietrze свіже повітря 12

święto свято 13

świętować святкувати 13

T

tabletka таблетка 9

tani дешевий 5

telefon komórkowy мобільний телефон 10

Telefon się nie ładuje. Телефон не заряджається. 10

teściowa свекруха / теща 8

tęsknić (za kimś) сумувати (за кимось) 8

To nie działa. Це не працює. 6

tradycja традиція 13

twaróg кисломолочний сир 7

U

uczyć się / nauczyć się вчитися / навчитися 4

uczynny готовий допомогти 1

ufać / zaufać довіряти / довіритися 8

ulotka інструкція до ліків 9

umowa o pracę трудовий договір 3

umowa zlecenie цивільно-правовий договір 3

uprawnienia na wózek widłowy посвідчення на навантажувач 4

uprzejmy ввічливий 1

urlop відпустка 3

urodzić się народитися 2

urodziny день народження 13

urząd miasta міська рада 5

W

wesoły веселий 1

Wesołych Świąt! Веселих свят! 13

wiadomość повідомлення 11

Wielkanoc Великдень 13

więc отже, тому 14

Wigilia Святвечір 13

właściciel mieszkania власник квартири 6

włączyć / włączać увімкнути / вмикати 10

wniosek заява 11

wnuk / wnuczka онук / онука 8

wolny czas вільний час 14

Wszystkiego najlepszego! Усього найкращого! 13

wtedy тоді 2

wychowawczyni класна керівниця 4

wycieczka екскурсія, поїздка 12

wydarzenie подія 2

wygodny зручний 5

wyjechać / wyjeżdżać виїхати / виїжджати 2

wykształcenie освіта 4

wyłączyć / wyłączać вимкнути / вимикати 10

wymiana заміна 10

wymienić / wymieniać замінити / замінювати 6

wynagrodzenie заробітна плата 3

wypełniać / wypełnić заповнювати / заповнити 11

wypłata виплата зарплати 3

wypoczywać / wypocząć відпочивати / відпочити 12

wysyłać / wysłać надсилати / надіслати 11

wyzdrowieć / zdrowieć	одужати / одужувати	9
wziąć ślub	одружитися	2
w końcu	нарешті	2
w przyszłym roku	наступного року	4
w razie potrzeby	у разі потреби	8

Z

zabytek	пам'ятка	12
zacząć / zaczynać	почати / починати	2
zadowolony / niezadowolony	задоволений / незадоволений	10
zainstalować / instalować	встановити / встановлювати	10
zakład pracy	підприємство	3
zaktualizować / aktualizować	оновити / оновлювати	10
załatwić sprawę / załatwiać sprawy	вирішити справу / вирішувати справи	5
załącznik	вкладення	11
zamawiać / zamówić	замовляти / замовити	11
zamknięty	зачинений	13
zapisać się do lekarza	записатися до лікаря	9
zapisywać się / zapisać się	записуватися / записатися	4
zapraszać / zaprosić	запрошувати / запросити	8
zarabiać / zarobić	заробляти / заробити	3
zatłoczony	переповнений	5
zaufanie	довіра	8
zdawać / zdać egzamin	складати / скласти іспит	4
zdolny	здібний	1
zebranie z rodzicami	батьківські збори	4
zepsuć się / psuć się	зламатися / ламатися	6
zepsuty	зламаний	10
zgłoszenie	заявка	10
ziemniak	картоплина	7
złożyć reklamację	подати скаргу на товар	10
zmiana nocna	нічна зміна	1
zmiana ranna / popołudniowa / nocna	ранкова / післяобідня / нічна зміна	3
zmiana (w pracy)	зміна (на роботі)	14
zmierzyć temperaturę	виміряти температуру	9
zmywarka	посудомийна машина	6
znaleźć pracę	знайти роботу	2
zwiedzać / zwiedzić	оглядати / оглянути	12
zwolnienie lekarskie	лікарняний	3
zwyczaj	звичай	13

Ź

Źle się czuję.	Я погано почуваюся.	9

Ż

żelazko	праска	6
życiorys	біографія	2
życzenia	побажання	13
życzliwy	доброзичливий	8

Polski w pigułce A2

Materiał dla uczestników kursu języka polskiego w projekcie „Śląskie Centrum Kariery Migrantów”. Rozdawany bezpłatnie, nie do sprzedaży.

Więcej materiałów i e-learning: **centrum.klaster.org.pl**

FINANSUJE

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

REALIZUJĄ

KLASTER INNOWACJI SPOŁECZNYCH

NEW EUROPE FOUNDATION

Społeczna Grupa Medialna.

Sfinansowano ze środków Funduszu Pracy w ramach Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na rok 2026.